

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
SARAJEVO

PREDNACRT

**ZAKON
O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo mart 2013.

**ZAKON
O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

POGLAVLJE I - OPŠTE ODREDBE

**Član 1.
*Predmet zakona***

Ovim zakonom se regulišu policijska ovlašćenja i radnopravni status policijskih službenika Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

**Član 2.
*Policijski službenici***

(1) Ovaj zakon primjenjuje se na policijske službenike zaposlene u Federalnoj upravi policije (u daljem tekstu: Uprava policije), koja se nalazi u sastavu Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) i policijske službenike koji su zaposlenici tog Ministarstva.

(2) Odredbe ovoga zakona primjenjuju se i na policijske službenike koji su upućeni na rad u drugo federalno ministarstvo ili državni organ Bosne i Hercegovine u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonima kojima se uređuje organizacija, upravljanje i nadležnost tih organa.

(3) Policijski službenici su oni pripadnici organa uprave iz st. 1. i 2. ovog člana koji su ovlašćeni da primjenjuju policijska ovlašćenja propisana ovim zakonom i postupaju kao ovlašćena službena lica prema Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08“) i Zakonu o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.53/07 i 9/09-u daljem tekstu: ZKP).

(4) Radna mjesta na kojima se zapošljavaju policijski službenici utvrđuju se prema zakonu kojim se osniva Ministarstvo, Uprava policije ili organizacijska jedinica ili organi uprave iz stava 2. ovog člana, te propisima donesenim na osnovu ovog i drugog zakona, a u skladu sa pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji tih organa.

**Član 3.
*Osnove za rad***

(1) Rad policijskih službenika se zasniva na Ustavu Bosne i Hercegovine i Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u Federaciji, a koji se odnose na nadležnost Federacije.

U obavljanju svojih dužnosti, policijski službenik djeluje na nepristrasan i zakonit način, vođen javnim interesom da služi i pomaže javnosti, promovišući razvoj i očuvanje demokratske prakse u skladu sa zaštitom ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Član 4.

Nacionalna zastupljenost

Struktura policijskih službenika u Upravi policije i Ministarstvu odražava nacionalnu strukturu stanovništva Federacije prema popisu stanovništva iz 1991. godine.

Član 5.

Polna zastupljenost

Organ uprave iz člana 2. st. 1. i 2. ovog zakona promovišu ravnopravnu zastupljenost žena i muškaraca u strukturi policijskih službenika Federacije.

POGLJAVLJE II- POLICIJSKA ISKAZNICA, ZNAČKA, UNIFORMA I NOŠENJE ORUŽJA

Član 6.

Policijska iskaznica, značka i uniforma

Policijski službenik nosi službenu policijsku iskaznicu i policijsku značku.

Iskaznicu i značku iz stava 1. ovog člana izdaje direktor federalne uprave policije (u dalnjem tekstu: direktor uprave policije) za policijske službenike zaposlene u Upravi policije, a za policijske službenike zaposlene u Ministarstvu izdaje federalni ministar unutrašnjih poslova (u dalnjem tekstu: ministar).

Policijski službenik u toku obavljanja službenih poslova i zadataka nosi policijsku uniformu ili civilno odjelo ili posebnu službenu uniformu sa posebnom opremom.

Za policijske službenike iz st. 1. i 2. člana 2. ovog zakona oblik, službene policijske iskaznice i značke koja mora biti jasno prepoznatljiva javnosti kao policijska oznaka propisuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije).

Vlada Federacije donosi propis o izgledu jedinstvene policijske uniforme svih policijskih snaga u Federaciji.

Ministar će na prijedlog direktora uprave policije propisati posebne policijske uniforme (konjička, uniforma za kadete, ljetna bijela uniforma, uniforma za pripadnike Helikopterske jedinice i sl.), kao i dopunske dijelove policijske uniforme za obavljanje poslova i zadataka u specifičnim geografskim i klimatskim uvjetima za policijske službenike zaposlene u Upravi policije.

Policijske uniforme iz st. 3., 5. i 6. ovog člana u toku transporta, skladištenja i zaduživanja moraju biti popraćene posebnim mjerama sigurnosti, koje će propisati ministar na prijedlog direktora uprave policije.

Član 7.

Držanje i nošenje oružja

Polički službenik drži i nosi oružje i municiju u skladu sa ovim zakonom i propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora uprave policije.

POGLAVLJE III - POLICIJSKA OVLAŠĆENJA

1. Osnovni principi

Član 8.

Dužnost identifikacije

Prije nego što policijski službenik počne primjenjivati policijska ovlašćenja, dužan se identifikovati putem policijske značke.

U izuzetnim slučajevima, kada identifikovanje iz stava 1. ovog člana može ugroziti bezbjednost policijskog službenika ili drugog lica ili dovesti u pitanje postizanje zakonitog cilja koji opravdava primjenu policijskih ovlašćenja, policijski službenik se može identifikovati na drugi način ili odgoditi identifikaciju.

Čim okolnosti iz stava 2. ovog člana prestanu, policijski službenik se identificuje na način iz stava 1. ovog člana.

Član 9.

Primjena policijskih ovlašćenja

Primjena policijskih ovlašćenja mora biti prikladna i proporcionalna potrebi zbog koje se preduzimaju.

Polička ovlašćenja se primjenjuju sredstvima kojima se može postići zakoniti cilj sa najmanje štetnih posljedica i u najkraćem vremenu.

Član 10.

Način primjene policijskih ovlašćenja

Polički službenik primjenjuje policijska ovlašćenja prema vlastitoj odluci u skladu sa zakonom i drugim propisima, kao i na osnovu zakonite naredbe nadređenog policijskog službenika ili nadležnog organa.

Polički službenik neće izvršiti naredbu nadređenog policijskog službenika ukoliko bi time počinio krivično djelo po Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine i Krivičnom zakonu Federacije Bosne i Hercegovine. Policijski službenik će odmah podnijeti izještaj o neizvršavanju naredbe svom neposredno nadređenom policijskom službeniku, odnosno višem nadređenom policijskom službeniku ukoliko je naredba izdata od neposredno nadređenog policijskog službenika.

Ukoliko naredba bude ponovljena bez obzira na izještaj o neizvršavanju, policijski službenik neće postupiti po naredbi i dužan je svoj izještaj o nepostupanju

dostaviti Jedinici za profesionalne standarde radi utvrđivanja zakonitosti izdate naredbe i nepostupanja.

Član 11. Policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom

Pored dužnosti i ovlašćenja propisanih ZKP-om i drugim propisima, policijskim službenicima, odnosno Upravi policije radi sprečavanja krivičnih djela i održanja javne sigurnosti, utvrđuju se sljedeća policijska ovlašćenja:

- 1) provjera i utvrđivanje identiteta lica i stvari;
- 2) obavljanje službenog razgovora;
- 3) privođenje;
- 4) potraga za licima i stvarima;
- 5) privremeno ograničavanje slobode kretanja;
- 6) izdavanje upozorenja i naredbi;
- 7) privremeno oduzimanje predmeta;
- 8) privremeno korišćenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava;
- 9) pregled lica, stvari i prevoznih sredstava;
- 10) audio i video snimanje na javnim mjestima;
- 11) upotreba sile;
- 12) obrada ličnih podataka i vođenje evidencija;
- 13) zaprimanje prijava.

Član 12. Ovlašćenje provjere identiteta lica

Policijski službenik je ovlašćen da izvrši provjeru identiteta lica:

- 1) koje predstavlja prijetnju drugom licu ili javnom redu ili bezbjednosti koja zahtijeva policijsku akciju;
- 2) koje se pregleda ili protiv koga su preduzete druge mjere ili radnje propisane zakonom;
- 3) koje je zatečeno u objektu ili drugim prostorijama, ili u vozilu koje se pregleda, ukoliko je provjera identiteta neophodna;
- 4) koje je zatečeno na području ili u objektu u kojem je sloboda kretanja privremeno ograničena, ukoliko je provjera identiteta neophodna;
- 5) koje načinom na koji se ponaša izaziva sumnju da je počinilac krivičnog djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja, ili da ga namjerava počiniti, ili koje svojom fizičkom pojmom liči na lice za kojim se traga;
- 6) koje je zatečeno na mjestu gdje je iz bezbjednosnih razloga neophodno utvrditi identitet svih lica ili grupe lica;
- 7) koja bez opravdanog razloga prikuplja podatke o štićenoj osobi, objektu ili prostoru u kojem se štićena osoba nalazi.

Policijski službenik će lice iz stava 1. ovog člana obavijestiti o razlozima zbog kojih je potrebna provjera njegovog identiteta.

Član 13. Načini provjere identiteta

Provjera identiteta lica vrši se uvidom u njegovu ličnu kartu ili drugu javnu ispravu koja sadrži njegovu fotografiju i njegov potpis.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, provjera identiteta može se izvršiti i na osnovu izjave drugog lica čiji je identitet utvrđen.

Kada je neophodno, provjera identiteta lica može uključivati i provjeru boravišta ili prebivališta tog lica.

Član 14. Ovlašćenje utvrđivanja identiteta

Ovlašćenja utvrđivanja identiteta primjenjuje se prema licu koje ne posjeduje ispravu iz člana 13. stava 1. ovog zakona, ili ukoliko postoji sumnja u vjerodostojnost te isprave. Identitet se utvrđuje metodama i sredstvima kriminalističke tehnike, uključujući lični opis, registracionu fotografiju, daktiloskopiranje, te drugim sredstvima.

Radi utvrđivanja identiteta lica, Uprava policije je ovlašćena da javno objavi fotorobot, crtež, snimak ili opis tog lica.

Ako ne postoji mogućnost utvrđivanja identiteta na drugi način, policijski organ je ovlašćen da objavi fotografiju lica koje nije sposobno dati svoje lične podatke ili leša nepoznatog lica.

U cilju utvrđivanja identiteta poznatog ili nepoznatog izvršioca krivičnog djela, Uprava policije može tražiti i vršiti DNK- analizu u skladu sa propisom koji će donijeti ministar na prijedlog direktora uprave policije.

Član 15. Ovlaštenje identifikacije predmeta

Ovlašćenja provjere i utvrđivanja identiteta predmeta primjenjuje se kada je neophodno utvrditi karakteristike i specifične osobine toga predmeta, kao i odnos nekog lica ili događaja prema tom predmetu.

Uprava policije je ovlašćena da javno objavi sliku, crtež, snimak ili opis predmeta ukoliko je to od značanja za uspješno sprovođenje postupka utvrđivanja identiteta tog predmeta.

Član 16.

Ovlaštenje obavljanja službenog razgovora

Kada god postoji zakonit razlog, policijski službenik može pozvati lice da dođe u službene prostorije Uprave policije radi službenog razgovora.

Službeni razgovori se obavljaju u vremenu između 06,00 časova i 21,00 časa, i ne mogu trajati duže od šest časova.

Poziv na službeni razgovor mora sadržavati: ime i prezime lica koje se poziva, naziv organizacione jedinice Uprave policije koji upućuje poziv na razgovor, kao i mjesto, datum, vrijeme i razlog pozivanja, te upozorenje da će lice koje se poziva biti prisilno dovedeno ukoliko se na odgovarajući način ne odazove pozivu, a blagovremeno je izvršena dostava poziva pozvanom licu.

U izuzetnim slučajevima, policijski službenik je ovlašten, lice pozvati usmeno ili putem odgovarajućeg telekomunikacijskog sredstva, pri čemu je dužan saopštiti razlog pozivanja, kao i upozoriti na mogućnost da bude prisilno dovedeno, o čemu sačinjava službeni zabilješku. Uz saglasnost tog lica, policijski službenik ga može prevesti do službenih prostorija.

Član 17.

Ovlaštenje privođenje

Policijski službenik može vršiti privođenje lica na osnovu pismenog naloga nadležnog organa.

Bez pismenog naloga nadležnog organa, policijski službenik može u službene prostorije Uprave policije privesti lice:

1. koje se ne odazove pozivu za razgovor iz člana 16. ovog zakona,;
2. čiji je identitet potrebno utvrditi, kada nema drugog načina;
3. za kojim je zvanično pokrenuta potraga.

Privođenje iz stava 1. ovog člana može trajati onoliko dugo koliko je neophodno za izvršenje policijske radnje, a najduže šest časova, od momenta privođenja.

Član 18.

Ovlaštenje potraga i oglašavanje

Policijski službenici su ovlašćeni da sprovode mjere potrage za licima i stvarima.

Potraga se pokreće za licem čiji je nestanak prijavljen ili koje se traži u skladu sa zakonom.

Uprava policije preduzima oglašavanje i radnje potrage:

1. kako bi se utvrdilo boravište ili prebivalište lica, u skladu sa zakonom;
2. kako bi se utvrdio identitet lica koje nije u stanju dati svoje lične podatke, ili identitet leša lica čiji se lični podaci ne mogu utvrditi;
3. kako bi se pronašao određeni predmet koji se traži.

Oглаšavanje iz stava 3. ovog člana se vrši elektronskim putem unosom podataka o potragama za licima i stvarima, što se bliže uređuje propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora uprave policije. Ovim propisom se uređuje i razmjena podataka između policijskih i pravosudnih organa u Federaciji odnosno Bosni i Hercegovini, te putem Interpola sa zemljama članicama Interpola.

Član 19. Ovlaštenje privremeno ograničenje slobode kretanja

Policijski službenik može privremeno ograničiti slobodu kretanja lica na određenom području ili u određenom objektu kada je to prijeko potrebno kako bi se spriječilo počinjenje krivičnih djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja, ili kako bi se spriječilo ugrožavanje javnog reda i bezbjednosti ili osiguranje štićenih osoba, objekata ili prostora.

Privremeno ograničenje slobode kretanja ne može se nastaviti nakon postizanja cilja zbog kojeg je bilo primijenjeno i ne može trajati duže od šest časova bez službenog odobrenja, koje donosi ovlašteno službeno lice Uprave policije.

Član 20. Radnje kojima se vrši potraga i ograničenje slobode kretanja

Mjere potrage iz člana 18. ovog zakona i privremeno ograničenje slobode kretanja iz člana 19. ovog zakona sprovode se kriminalističko-taktičkim radnjama kao što su: potraga, pregled određenih zgrada i prostorija, zasjeda, racija, djelimična i potpuna blokada saobraćaja i drugih površina, i dr.

Član 21. Ovlaštenje izdavanje upozorenja

Policijski službenik će izdati upozorenje licu koje svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem može ugroziti svoju ili bezbjednost drugih lica ili imovine, prekršiti zakon i red, odnosno u slučaju da bi to lice moglo počiniti ili izazvati drugo lice da počini krivično djelo, radi sprečavanja preuzimanja takvih radnji.

Član 22. Ovlaštenje izdavanje naredbe

U cilju sprečavanja nastanka negativnih posljedica mogu se izdavati naredbe radi:

- 1) otklanjanja opasnosti po vlastiti život i život i ličnu bezbjednost građana;

- 2) otklanjanja opasnosti po imovinu;
- 3) sprečavanja počinjenja krivičnog djela, hvatanja počinioca krivičnog djela te pronalazeњa i osiguravanja tragova krivičnih djela koji mogu poslužiti kao dokaz;
- 4) održavanja reda i zakonitog ponašanja, odnosno ponovnog uspostavljanja reda i zakonitog ponašanja;
- 5) onemogućavanja pristupa ili zadržavanja u prostoru ili objektu gdje to nije dozvoljeno.

Naredbe izdaje direktor uprave policije ili rukovodini policijski službenici ili policijski službenik kojeg direktor uprave policije ovlasti. Policijski službenik može samostalno izdavati naredbe samo u hitnim slučajevima.

Član 23. Način izdavanja upozorenja i naredbi

Upozorenja i naredbe iz čl. 21. i 22. ovog zakona, izdaju se usmenim ili pismenim putem, ili na drugi odgovarajući način (optičkim ili zvučnim signalima, rukom, itd.).

Član 24. Ovlaštenje za privremeno oduzimanje predmeta

Policijski službenik može privremeno oduzeti predmet:

1. kada je oduzimanje predmeta predviđeno ZKP-om i drugim zakonom;
2. kada je to neophodno radi zaštite javne bezbjednosti;
3. koji je u posjedu lica koje je lišeno slobode i koje taj predmet može upotrijebiti za samopovređivanje, napad na drugo lice ili bijeg.

Policijski službenik je obavezan izdati potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta. Potvrda mora sadržavati: karakteristike oduzetog predmeta koje ga razlikuju od ostalih predmeta, podatke o licu od kojeg je predmet oduzet, ime i prezime, broj policijske značke i potpis policijskog službenika koji je izvršio oduzimanje.

Član 25. Postupanje sa privremeno oduzetim predmetima

Kada, čuvanje i odlaganje privremeno oduzeti predmeta koji su korišteni za izvršenje ili su predmet krivičnog djela nije moguće čuvati i odlagati u prostorijama Uprave policije ili je čuvanje i odlaganje povezano sa znatnim poteškoćama, u tom slučaju privremeno oduzeti predmeti mogu se pohraniti ili osigurati na drugi odgovarajući način dok nadležni organ ne donese odgovarajuću odluku.

Kada razlozi za privremeno oduzimanje predmeta prestanu da postoje, privremeno oduzeti predmet biti će vraćeni licu od kojeg su oduzeti, ukoliko nije drugačije određeno zakonom ili odlukom nadležnog organa.

Član 26.

Ovlašćenje za korišćenje vozila i sredstava komunikacije

Radi potjere ili lišenja slobode počinilaca krivičnog djela, kao i radi prijevoza žrtve krivičnog djela, prirodne nepogode ili druge nesreće do najbliže bolnice, policijski službenik može koristiti odgovarajuće tuđe vozilo i komunikacijsko sredstvo, o čemu naknadno izdaje potvrdu. Policijski službenik može koristiti to vozilo ili komunikacijsko sredstvo isključivo dok se službena radnja ne okonča.

Vlasnik ili korisnik vozila ili komunikacijskog sredstva iz stava 1. ovog člana ima pravo na naknadu stvarne štete ako je pričinjena upotrebom njegove imovine.

Štetu iz stava 2. ovog člana naknađuje Uprava policije, u skladu sa propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora uprave policije.

U toku obavljanja službenih zadataka policijski službenik ima pravo na besplatni javni prevoz i osiguranje u slučaju nesreće u javnom prevozu.

Član 27.

Ovlaštenje pregled lica i prevoznih sredstava

Policijski službenik ovlašćen je da izvrši pregled lica, predmeta koji lice nosi sa sobom i saobraćajnog sredstva, kada je to neophodno radi pronalaženja predmeta koji nisu dozvoljeni u prostoru ili objektu ili koji bi mogli biti iskorišćeni za napad na drugo lice ili za samopovređivanje.

Pregled lica iz stava 1. ovog člana obuhvata uvid u sadržaj njegove odjeće i obuće.

Pregled predmeta koje lice nosi sa sobom obuhvata pregled predmeta koji su kod lica ili u njegovoj neposrednoj blizini, ili predmeta lica po čijem se nalogu i u čijoj se pravnji prevoze.

Pregled saobraćajnog sredstva iz stava 1. ovog člana obuhvata pregled svih otvorenih i zatvorenih prostora, saobraćajnog sredstva i predmeta koji se njime prevoze.

Pregled lica obavlja lice istog pola, osim u slučajevima kada je neophodan hitan pregled lica kako bi mu se oduzelo oružje ili drugi predmeti kojima se može izvesti napad na drugo lice ili samopovređivanje.

Prilikom pregleda iz stava 1. ovog člana policijski službenik može koristiti tehnička pomagala i službene pse.

Član 28. **Audio i videosnimanje na javnim mjestima**

Radi sprečavanja krivičnih djela ili radi održavanja reda i bezbjednosti, Uprava policije može vršiti audio i videosnimanje lica ili grupe lica, okruženja i svake druge okolnosti ili predmeta.

Uređaji za audio i videosnimanje na javnim mjestima postavljaju se tako da su javnosti lako uočljivi.

Član 29. **Ovlaštenje za upotrebu sile**

Policijski službenik može upotrijebiti silu samo kada je to prijeko potrebno i isključivo u mjeri potrebnoj radi ostvarenja zakonitog cilja koji se odnosi na zaštitu vlastitog života, života ljudi, imovine i javne bezbjednosti.

Ukoliko nije drugačije određeno ovim zakonom, sredstva prisile su: fizička sila uključujući borilačke vještine, palica, sredstva za vezivanje, uređaj za prisilno zaustavljanje lica ili vozila, hemijska sredstva, vatreno oružje, službeni psi, *službeni konji*, vodeni topovi, specijalna vozila, specijalne vrste oružja i eksplozivne naprave, i električni uređaji za privremeno onesposobljavanje .

Sredstva prisile iz stava 2. ovoga člana mogu se upotrijebiti samo kada je to potrebno za zaštitu ljudskih života, odbijanje napada, savladavanje otpora te sprečavanje bijega i očuvanja javne bezbjednosti.

Prije upotrebe bilo kojeg sredstva prisile iz stava 2. ovog člana, policijski službenik će dati upozorenje, osim ako bi to moglo ugroziti bezbjednost policijskog službenika ili drugog lica ili bi bilo očigledno neprimjereno ili besmisленo u datim okolnostima.

Način i postupak upotrebe i pravdanje sile uređuje se propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora uprave policije.

Član 30. **Izuzeće od upotrebe određenih sredstava prisile**

Fizička sila i palica ne koriste se prema djeci, starijim licima, vidno invalidnim licima, uključujući lica koja su očigledno bolesna, kao ni prema ženama koje su očigledno trudne, osim ako ta lica neposredno ugrožavaju život policijskog službenika ili drugih lica.

Vatreno oružje i specijalne vrste oružja ne mogu se koristiti samo iz razloga da bi se sprječio bijeg lica, osim ukoliko je to jedini način odbrane od neposrednog napada ili opasnosti, ili se radi o bijegu lica liшенog slobode ili osuđenog lica koje bježi iz ustanove za izvršavanje krivičnih sankcija.

Eksplozivne naprave ne mogu se koristiti radi sprečavanja bijega lica.

Član 31. Upotreba vatrene oružja

Primjenjujući član 9. ovog zakona, policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako su već upotrebljena sredstva prisile bila neefikasna, ili ako upotreba drugih sredstava prisile ne garantuje uspjeh.

Policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako nema drugog načina da:

1. zaštiti sebe ili druge od neposredno preteće smrte opasnosti ili ozbiljne povrede;

2. spriječi činjenje krivičnog djela koje predstavlja ozbiljnu prijetnju životu ili integritetu lica, ili lišenje slobode lica koje predstavlja takvu opasnost i opire se policijskom službeniku.

Policijski službenik će dati dovoljno vremena da se postupi po njegovom upozorenju, osim ako bi time nastao rizik za njega samoga ili rizik nanošenja ozbiljnih ili smrtonosnih povreda drugim licima, a okolnosti nalažu potrebu za trenutnom akcijom.

Upozorenje iz stava 3. ovog člana neće se uputiti ako bi to ugrozilo izvršenje policijskog zadatka.

Policijski službenik može ispaliti hitac upozorenja u zrak, ako bi time postigao efekat zastrašivanja ili odbijanja izravnog napada od sebe ili drugog u cilju zaštite života.

Član 32. Isključenje upotrebe vatrene oružja

Upotreba vatrene oružja nije dozvoljena ako bi ugrozila živote drugih ljudi, osim ako je to jedini način odbrane od neposrednog napada ili opasnosti.

Upotreba vatrene oružja nije dozvoljena prema maloljetniku, osim ako je to jedini način odbrane od napada ili opasnosti po vlastiti život i život ljudi.

Član 33. Upotreba vatrene oružja prema vozilima i plovidbenim sredstvima

Policijski službenik ne smije upotrijebiti vatreno oružje prema vozilu u pokretu, osim ako se to vozilo koristi kao sredstvo za nanošenje povreda policijskim službenicima ili drugim licima, ili ako je to neophodno radi sprečavanja ozbiljnih ili smrtonosnih povred nanijetih pucanjem iz oružja na policijske službenike ili na druga lica.

U toku izvršavanja policijskih zadataka na morskim, rječnim, jezerskim putevima, policijski službenik ima pravo upotrijebiti vatreno oružje ako se plovidbeno sredstvo za kojim se vrši potjera ne zaustavi nakon što mu je upućen vidljiv ili čujan

signal da se zaustavi i to sa razdaljine sa koje je nesumnjivo moguće primiti i razumiti takav signal.

Član 34. Izvještaj o upotrebi sile

Policijski službenik koji je u toku vršenja službene dužnosti upotrijebio silu mora sačiniti pismeni izvještaj o upotrebi sile, te isti podnijeti neposrednom rukovodiocu nadležne organizacione jedinice koji je dužan uz svoje mišljenje jedan primjerak tog izvještaja dostaviti Jedinici za profesionalne standarde u roku od 24 sata, a u izuzetnim slučajevima u roku od 48 sati od završetka te smjene.

Ako sam policijski službenik nije u mogućnosti da podnese izvještaj o upotrebi sile, izvještaj podnosi njegov neposredni rukovodilac u roku iz stava (1) ovog člana.

Zakonitost i pravilnost upotrebe sile od strane policijskog službenika ocjenjuje direktor uprave policije u roku od osam dana od dana prijema sačinjenog pismenog izvještaja Jedinice za profesionalne standarde.

Ako direktor uprave policije utvrdi da je policijski službenik upotrijebio silu na nezakonit ili nepravilan način, dužan je da odmah preduzme odgovarajuće mјere kako bi utvrdio odgovornost policijskog službenika.

Policijski službenik oslobađa se odgovornosti ako je silu upotrijebio u granicama svojih ovlaštenja.

Iznimno od stava (1) ovog člana, policijski službenik koji je upotrijebio samo sredstva za vezivanje prilikom lišenja slobode, privođenja ili sprovođenja osobe u svrhu njenog sigurnog transporta, sastavlja službenu zabilješku i dostavlja je rukovodiocu organizacione jedinice u roku od 24 sata.

Član 35. Obrada ličnih podataka

Policijski službenik u skladu sa pravima, obavezama i ovlaštenjima koja su određena ovim zakonom te u skladu sa posebnim propisima obrađuje informacije, uključujući i lične podatke građana.

Prilikom obrade ličnih podataka policijski službenik postupa u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06), osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Način obrade podataka iz st. 1. i 2. ovog člana uređuje se propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora uprave policije u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

Član 36. Obrada ličnih podataka u policijske svrhe

Obrada ličnih podataka za potrebe policije podrazumijeva obradu ličnih podataka koju vrši Uprava policije radi sprečavanja i suzbijanja kriminala i održavanja javnog reda.

Prilikom obrade ličnih podataka Uprava policije :

- 1) vodi evidenciju o svim zbirkama ličnih podataka i prijaviti ih Agenciji za zaštitu ličnih podataka u skladu sa članom 14. Zakona o zaštiti ličnih podataka;
 - 2) vodi ove podatke odvojeno od drugih informacija;
 - 3) ovlaštena je, ukoliko je to neophodno u policijske svrhe, kombinovati lične podatke obrađivane u druge svrhe;
 - 4) ograničiti sakupljanje ličnih podataka koji se odnose na rasno porijeklo nosioca podataka, njegovo vjersko uvjerenje, seksualno opredjeljenje, političko mišljenje ili pripadnost određenim pokretima ili organizacijama koje nisu zakonom zabranjene.
- Sakupljanje ličnih podataka iz stava 2. ovog člana može biti provedeno samo ako je to neophodno za potrebe određene istrage;
- 5) lične podatke označavati sa gledišta stepena njihove tačnosti i pouzdanosti, a prije svega da razlikuje lične podatke zasnovane na činjenicama od podataka zasnovanih na ličnim mišljenjima i procjenama;
 - 6) stalno i najmanje jednom u tri godine provjeravati da li su lični podaci neophodni u određene svrhe te nepotrebne podatke brisati;
 - 7) provjeru iz tačke 6) ovog stava ne provodi u slučaju obrade ličnih podataka u svrhu osnovne identifikacije izvršioca kažnjivih djela (evidencija otiska prstiju, DNK i dr.) kada se brisanje podataka provodi po isteku pet godina od smrti izvršioca;
 - 8) provjeru i brisanje ne provodi u slučaju kada je lični podatak stavljen u dokumentaciju koja nije automatizirano vođena i kada se postupa po pravilima arhivske službe;
 - 9) ne može vršiti obradu ličnih podataka preko obrađivača.

Za potrebe ispunjavanja obaveza iz stava (2) ovog člana organi koji učestvuju u krivičnom postupku dužni su pružiti pravovremeno informacije o pravomoćnim odlukama i zastarjelosti krivičnog djela nadležnom policijskom organu.

Član 37. Korištenje ličnih podataka

Lični podaci obrađeni u skladu sa odredbom člana 36. ovog zakona koriste se ako je to:

- 1) neophodno za obavljanje zadatka policijskog organa;
- 2) neophodno za ispunjenje obaveza iz međunarodnog ugovora koji je zaključila BiH i za ispunjavanje obaveza u okviru međunarodne organizacije Interpol;
- 3) zakonom određeno;
- 4) u interesu nosioca podataka ako je on dao saglasnost i ako je tu saglasnost moguće predvidjeti;
- 5) neophodno da se izbjegne ozbiljna i neposredna opasnost.

Lični podaci dostavljaju se na osnovu zahtjeva u kojem je potrebno navesti podatke o podnosiocu zahtjeva, razlogu i svrsi za koju lični podaci trebaju biti predati.

Podaci se mogu dostaviti i bez zahtjeva ako dostavljanje proizlazi iz zakona, međunarodnog ugovora ili se radi o dostavljanju za potrebe međunarodne organizacije Interpol, kao i u slučaju iz stava 1) tačka 5) ovog člana.

Ukoliko je moguće Uprava policije će prilikom svakog dostavljanja ličnih podataka dostaviti i informacije o pravomoćnim odlukama organa u vezi sa krivičnim postupkom.

Neistiniti i netačni lični podaci ne mogu biti dostavljeni, neprovjereni lični podaci moraju biti označeni prilikom predaje i mora biti navedena mjera njihove pouzdanosti.

Korisnik podataka nije ovlašten za obrađivanje ličnih podataka u drugu svrhu osim one u koju su podaci bili dostavljeni.

Izuzetno od stava (6) ovog člana, korisnik podataka može obrađivati lične podatke i u druge svrhe ako je ispunjen jedan od uvjeta iz stava (1) ovog člana.

Član 38. Prava nosioca podataka

Uprava policije neće dostaviti informaciju nosiocu podataka shodno primjeni odredbi Poglavlja III. Zakona o zaštiti ličnih podataka ako bi moglo doći do:

- 1) ugrožavanja obavljanja zadataka Uprave policije u kontekstu krivičnog postupka ili
- 2) ugrožavanja ovlaštenih interesa trećeg lica.

U slučaju neispunjerenja uvjeta iz stava (1) ovog člana ili u slučaju brisanja ličnih podataka, Uprava policije donosi odluku koju pisano obrazlaže.

Ako Uprava policije ne obrađuje lične podatke koji se odnose na podnosioca zahtjeva ili ako bi sa obrazloženjem odluke o odbijanju zahtjeva moglo doći do ugrožavanja obavljanja zadataka Uprave policije, podnositelj zahtjeva bit će obaviješten o tome da Uprava policije ne obrađuje lične podatke podnosioca zahtjeva.

Ako je Uprava policije dobila lične podatke bez saznanja nosioca podataka, a koje će dalje obrađivati, potrebno je o tome informirati nosioca podataka i u slučaju ako to ne može ugroziti obavljanje policijskog zadatka ili interes trećih lica.

Član 39. Obrada ličnih podataka umrlih

Pod ličnim podacima smatraju se i podaci koji se odnose na umrla lica.

Prava nosilaca podataka umrlih lica izvršavaju se posredstvom pravnog nasljednika.

Član 40. Objavljivanje ličnih podataka

Uprava policije ovlaštena je objaviti lične podatke u potrebnom obimu ako je to neophodno za potrebe osiguravanja identiteta lica i potrage za traženim licima i stvarima.

Obrada ličnih podataka, prema odredbama ovog zakona, ne podliježe obavezama propisanim Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/01).

Član 41. Evidencije

Uprava policije ili Ministarstvo, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja vodi:

1. Evidenciju o licima koja su lišena slobode,
2. Evidenciju o privedenim licima,
3. Evidenciju o krivičnim djelima, licima za koja postoje osnovi sumnje da su počinili krivična djela, oštećenim kao i izještajima o počinjenim krivičnim djelima,
4. Evidenciju o izdatim prekršajnim nalozima i podnijetim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka,
5. Evidenciju o licima za kojima se traga,
6. Evidenciju o predmetima za kojima se traga,
7. Evidenciju o provjeri identiteta,
8. Evidenciju o licima kojima je utvrđivan identitet,
9. Evidenciju o kriminalističko-obavještajnim izještajima i operativnim izvorima informacija,
10. Evidenciju o događajima,
11. Evidenciju o upotrebi sile,
12. Evidenciju o pritužbama građana i podnesenim zahtjevima za pokretanje internog postupka,
13. Evidenciju o internim postupcima,
14. Evidenciju o disciplinskim postupcima,
15. Evidenciju o pozvanim licima,
16. Evidenciju o daktiloskopski i fotografiski registrovanim licima,
17. Evidenciju o daktiloskopski (AFIS, baza otisaka prstiju) i fotografiski registrovanim licima,
18. Evidenciju o DNK poznatih ili nepoznatih izvršilaca krivičnih dijela
19. Evidenciju o privremeno oduzetim predmetima.
20. Evidenciju o izdatim rješenjima o postojanju / nepostojanju sigurnosnih smetnji za pristup tajnim podacima i izdatim sigurnosnim dozvolama od strane Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Pored evidencija iz stava (1) ovog člana Uprava policije ili Ministarstvo može propisati sadržaj i način vođenja te voditi i druge evidencije koje sadrže lične podatke, a koje su propisane drugim zakonima.

Uz evidencije iz stava (1) ovog člana, Uprava policije može radi efikasnog obavljanja poslova voditi druge evidencije koje ne sadrže lične podatke u skladu sa članom 35. ovog zakona.

Evidencije iz stava 1. ovog člana se vode u pisanim ili elektronskom obliku.

Član 42. Ovlaštenje za donošenje podzakonskog propisa

Propis o sadržaju i načinu vođenja evidencija iz člana 41. ovog zakona donosi ministar na prijedlog direktora uprave policije.

Član 43. Dužnost zaprimanja prijava

Policijski službenik je ovlašćen i dužan zaprimiti i evidentirati prijave o počinjenim krivičnim djelima, prekršajima i drugim događajima od interesa za javni red i bezbjednost.

POGLAVLJE IV - DUŽNOSTI I PRAVA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1 - Dužnosti

Član 44. Opšte dužnosti policijskih službenika

Policijski službenik će se pri vršenju svojih dužnosti rukovoditi opštim interesom te naročito služiti i pomagati javnosti.

Policijski službenik će biti nepristrasan te izbjegavati aktivnosti ili propuste koji su nespojivi sa dužnostima ili kojim se krše dužnosti regulisane ovim zakonom.

Policijski službenik će se uvijek uzdržavati od javnog ispoljavanja političkih uvjerenja, a od javnog ispoljavanja vjerskih uvjerenja dok je na dužnosti.

Policijski službenik neće tražiti niti prihvati za sebe ili svoje srodnike bilo kakvu dobit, korist, uslugu ili kakvu drugu naknadu, osim onih dozvoljenih ovim zakonom.

Policijski službenik neće zauzimati nekretnine koje su u vlasništvu izbjeglice ili raseljenog lica, niti će zauzimati stan za koji je izbjeglica ili raseljeno lice pravno utemeljeno zatražilo povrat stanarskog prava, niti će zauzimati stan pod upravom organa zaduženog za stambena pitanja, a koji bi se trebao koristiti u svrhu alternativnog smještaja.

Policijski službenik će i tokom i izvan radnog vremena djelovati na način koji odgovara interesu i ugledu Uprave policije i Ministarstva.

Policijski službenik će se pridržavati i svih drugih dužnosti propisanih ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Policijski službenik, u vršenju službenih zadataka, rukovodit će se principima utvrđenim u etičkom kodeksu za policijske službenike, koji donosi direktor uprave policije.

Član 45. Periodični zdravstveni pregledi

Policijski službenik je obavezan da se podvrgne periodičnim zdravstvenim pregledima koje organizuje Uprava policije u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi u cilju utvrđivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova i zadataka policijskih službenika.

U izuzetnim pojedinačnim slučajevima na obrazložen prijedlog neposrednog rukovodioca, direktor uprave policije može policijskog službenika uputiti na vanredni zdravstveni pregled uz pribavljeni mišljenje nadležne zdravstvene ustanove.

Policijski službenik je dužan da se podvrgne vanrednom zdravstvenom pregledu.

Kriteriji i procedure iz stava (1) i (2) ovog člana i ustanove koje će vršiti zdravstvene preglede kao i druga pitanja koja se odnose na zdravstveni pregled policijskog službenika utvrđuje ministar na prijedlog direktora uprave policije i u saradnji sa federalnim ministrom zdravstva.

Član 46. Obaveza čuvanja tajne

Policijski službenik će čuvati kao tajne sve povjerljive podatke i materijale do kojih dođe, osim kada je zakonom drugačije određeno.

Ministar i Direktor uprave policije donose propise o rukovanju povjerljivim podacima i materijalima u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.

Ministar i direktor uprave policije mogu iz valjanog razloga ili po zahtjevu ovlašćenog organa, oslobođiti sadašnjeg ili bivšeg policijskog službenika dužnost čuvanja službene tajne.

Dužnost čuvanja tajnog povjerljivog podatka i materijala iz stava 1. ovog člana nastavlja se i nakon prestanka radnog odnosa policijskog službenika.

Član 47. Nespojivost

Policijski službenik ne može zauzimati položaj, obavljati funkciju ili aktivnost koji su nespojivi sa njegovim službenim dužnostima, a posebno:

- 1) ne može biti nosilac bilo kakve javne funkcije;
- 2) ne može obavljati nikakvu dodatnu aktivnost uz naknadu, osim uz odobrenje rukovodioca organa;
- 3) ne može biti član političke partije niti slijediti uputstva političkih partija niti u policijskoj uniformi prisustrovati skupovima političkih partija ili drugim političkim skupovima, osim ukoliko je na dužnosti;
- 4) ne može davati javne izjave niti na drugi način komentarisati rad Uprave policije ili Ministarstva bez odobrenja rukovodioca organa.

Kada se prijavi kao kandidat za izbornu javnu funkciju ili od trenutka kad je imenovan na položaj unutar bilo kojeg tijela vlasti u BiH, prestaje mu radni odnos o čemu će rukovodilac organa donijeti rješenje.

Član 48. Davanje podataka

Polički službenik, prilikom postavljanja na dužnost dužan je dati podatke predviđene propisom o Zakonu o zaštiti tajnih podataka.

Podaci iz kadrovske evidencije policijskog organa koji se vode za policijskog službenika koriste se u skladu sa važećim propisima o zaštiti ličnih podataka.

Odjeljak 2 - Prava

Član 49. Prava policijskih službenika

Polički službenik ima pravo:

- 1) na stalni radni odnos do trenutka dok se ne steknu uslovi za penzionisanje, ako nije drugačije regulisano ovim zakonom;
- 2) na odmor u skladu sa ovim zakonom;
- 3) da bude nagrađen za dužnosti i obavljanje poslova u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima;
- 4) na platu, dodatke, naknade i druga primanja u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim drugim propisima;
- 5) na napredovanje u karijeri i profesionalni razvoj kroz obuku i na drugi način u skladu sa zakonom;
- 6) da osniva i učlanjuje se u sindikat ili profesionalno udruženje u skladu sa zakonom;
- 7) na fer i pravično postupanje bez obzira na: pol, rasu, nacionalno ili društveno porijeklo, religiju, entitetsko državljanstvo, mjesto stanovanja, političko ili drugo uvjerenje, rođenje, dob, imovinski, bračni ili drugi status;
- 8) da nadređeni i podređeni postupaju s njim uz poštovanje ljudskog dostojanstva te da se nepotrebno ne dovodi u fizičku opasnost.

Odjeljak 3 - Zaštita policijskih službenika

Član 50. Zabrana otpuštanja ili za umanjenje prava

Uprava policije ili Ministarstvo ne može otpustiti policijskog službenika na osnovu njegove privremene nesposobnosti za rad uslijed bolesti ili povrede na radu. Povreda koja nastane na putu ka poslu ili sa posla smatra se povredom na radu.

Na ostvarivanje prava policijskog službenika neće uticati privremena nesposobnost za rad uslijed bolesti ili povrede na radu.

Član 51. Pravo na pravnu pomoć

Ako se protiv policijskog službenika pokrene sudski postupak zbog upotrebe sile ili drugih radnji u toku obavljanja službenih poslova i zadataka, Uprava policije ili Ministarstvo u kojem je zaposlen policijski službenik obezbjedit će mu stručnu pravnu pomoć po ocjeni rukovodioca organa i finansijsku pomoć s ciljem angažovanja branioca i pokrivanja ostalih finansijskih troškova, kojima policijski službenik bude izložen u vezi sa postupkom, izuzev ako je policijski službenik djelovao izvan okvira svojih ovlaštenja ili ako ih je zloupotrijebio po ocijeni Uprave policije ili Ministarstva.

Pravna pomoć će se osigurati i policijskom službeniku kao oštećenom u postupku za naknadu štete, odnosno njegovoj porodici ako je to prikladno, ukoliko je šteta nanesena u vršenju ili u vezi sa vršenjem zadataka Uprave policije ili Ministarstva.

Pod uslovima iz st. 1. i 2. ovoga člana, Uprava policije ili Ministarstvo će osigurati policijskom službeniku pravnu i finansijsku pomoć i nakon prestanka radnog odnosa, izuzev u slučaju da ima pravo na istu pravnu pomoć po nekom drugom osnovu.

Uprava policije ili Ministarstvo će pravnu pomoć osigurati i građaninu koji je pomogao policijskom službeniku, ako je protiv građanina pokrenut sudski postupak zbog aktivnosti koja je vezana za pruženu pomoć policijskom službeniku.

POGLAVLJE V - UPRAŽNJAVA RADNA MJESTA I ZAPOSJVANJE

Odjeljak 1 - Upraznjena radna mjesta

Član 52. Nivoi pristupanja policijskom organu

Prijem u radni odnos u Upravu policije vrši se na sljedeći način:

1) u činu policajca, kao prvi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje IV stepenom stručne spreme;

2) u činu mlađeg inspektora, kao drugi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, 180 ECTS bodova ili VI stepenom školske spreme;

3) u činu inspektora ili viši čin u skladu sa članom 71. ovog zakona.

Zapošljavanje policijskih službenika u činove iz stava 1. ovog člana obavlja se putem javnog konkursa.

Član 53.

Utvrđivanje upražnjenih radnih mesta za policijske službenike

Direktor uprave policije utvrđuje upražnjena radna mesta za čin *policajaca i mlađeg inspektora*.

Upraznjena radna mesta iz stava 1. ovog člana utvrđuju se radi periodičnog zapošljavanja novih policijskih službenika, kako bi se održao propisan maksimum radnih mesta i održavala operativnost Uprave policije.

Član 54.

Upraznjena mesta za čin mlađeg inspektora

Direktor uprave policije donosi odluku koliko će radnih mesta u činu mlađeg inspektora biti popunjeno zapošljavanjem novih policijskih službenika i koliko će radnih mesta biti popunjeno putem unapređenja policijskih službenika sa nižim činom u skladu sa propisom iz člana 80. stav 4. ovog zakona, te koliko će upražnjenih radnih mesta biti popunjeno iz drugih organa uprave.

Član 55.

Opšte osnove za zapošljavanje

Zapošljavanje policijskih službenika zasniva se na:

- 1) raspoloživosti radnih mesta;
- 2) medijskom oglašavanju kampanje zapošljavanja;
- 3) javnom konkursu;
- 4) prethodnom utvrđivanju uslova;
- 5) javnom procesu izbora.

Pri ocjeni kriterija iz stava 1. ovog člana uzimaju se u ocjenu i kriteriji iz čl. 4. i 5. ovog zakona.

Odjeljak 2 - Uslovi

Član 56.

Opšti uslovi za kandidate

Da bi bilo zaposleno kao policijski službenik, lice mora ispunjavati sljedeće opšte uslove:

- 1) državljanstvo Bosne i Hercegovine;
- 2) životna dob između 18 i 27 godina života za početni čin „policajac“ i između 18 i 35 godina života za početni čin „mlađi inspektor“.
- 3) najmanje IV stepen stručne spreme za čin policijaca, a najmanje završen prvi ciklus visokog obrazovanja 180 ECTS bodova ili VI stepen školske spreme za čin mlađeg inspektora;

4) da nije otpušteno sa bilo koje pozicije u organima državne službe, institucija sa javnim ovlaštenjima, na svim nivoima vlasti u BiH, ili vojne službe u BiH, kao rezultat disciplinske sankcije;

5) da protiv njega nije pokrenut krivični postupak i da nije izrečena pravosnažna kazna zatvora za krivično djelo, osim za krivična djela protiv bezbjednosti saobraćaja, u skladu sa krivičnim zakonodavstvom;

6) da nije optuženo od Međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju i da se nije odbilo pojaviti pred Tribunalom.

Član 57. Posebni uslovi

Pored opštih uslova iz člana 56. ovog zakona, kandidat za upošljavanje u Upravu policije mora da ispunjava i posebne uslove:

1) da nema bezbjednosnih smetnji u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka, što se vrši propisima iz člana 46. sav 2. ovog zakona;

2) da ima posebne psihofizičke sposobnosti.

Pored posebnih uslova iz stava (1) ovog člana, kandidati moraju ispunjavati i posebne uvjete utvrđene u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji policijskog organa, odnosno Ministarstva.

Odjeljak 3 - Zapоšljavanje

Član 58. Komisija za izbor

Uprava policije imenuje Komisiju za izbor koja će sprovesti javni konkurs na način da osigura pravičnost i transparentnost procesa zapošljavanja. Komisija za izbor se sastoji od pet članova koju čine:

1) tri policijska službenika najmanje sa činom samostalnog inspektora, postavljena od direktora uprave policije;

2) dva državna službenika zaposlena u Ministarstvu koji imaju najmanje poziciju stručnog savjetnika, a koji su predloženi od ministra.

Komisijom za izbor predsjedava policijski službenik sa najvišim činom.

Komisija za izbor radi u punom sastavu a odluke usvaja većinom glasova svih članova.

Prilikom imenovanja Komisije za izbor Uprava policije vodi računa o ravnopravnoj zastupljenosti spolova.

Član 59. Oglašavanje

Komisija za izbor policijskih službenika objavljuje slobodna radna mjesta putem konkursa na osnovu odluke direktora uprave policije o popuni radnih mesta.

Konkurs se objavljuje najmanje mjesec dana prije isteka prijavnog roka, u najmanje tri dnevne novine koje se distribuiraju širom Bosne i Hercegovine.

Konkurs za popunu upražnjenih radnih mesta sadrži:

- 1) tačan broj slobodnih radnih mesta za svaki od dva nivoa pristupanja;
- 2) opšte i posebne uslove za zapošljavanje;
- 3) dokumentaciju koju kandidati moraju podnijeti, rok i mjesto prijavljivanja;
- 4) vrste testova koje kandidati polažu;
- 5) trajanje obuke u statusu kadeta;
- 6) trajanje probnog rada;
- 7) drugi uslovi, ako je to potrebno.

Član 60. Ovlaštenje za donošenje propisa

Postupak provođena javnog konkursa i način rada komisije za izbor kao i način i raspored testiranja i sistem bodovanja kandidata te rokove provođenja testiranja i bodovanja propisuje ministar na prijedlog direktorauprave policije.

Član 61. Pravila postupka izbora

Kandidati koji ispunjavaju opšte i posebne uvjete i koji su podnijeli svu traženu dokumentaciju predviđenu javnim konkursom, imaju pravo pristupa testiranju.

Kandidati koji ispunjavaju uvjete iz stava (1) ovog člana testiraju se po sljedećim redoslijedu u:

- 1) Test opšteg znanja, uključujući pismeni rad;
- 2) Test fizičke sposobnosti;
- 3) Intervju;
- 4) Drugi test koji Uprava policije smatra potrebnim ili opravdanim.

Kandidat koji ne prođe jedan od testova iz stava 2 ovog člana isključuje se iz daljeg procesa odabira.

Član 62. Nadležnosti Komisije za izbor

Komisija za izbor vrši sljedeće poslove:

- 1) Utvrđuje sadržaj testova iz člana 61. stav 2) ovog zakona uz odobrenje direktora uprave policije;
- 2) Utvrđuje prijedlog bodovne liste za sve kandidate na osnovu ukupnog zbir rezultata svakog od testova za kandidata koji su pristupili testiranju;
- 3) Sastavlja i objavljuje bodovnu listu kandidata koji su pristupili testiranju.

Prilikom utvrđivanja sadržaja testa fizičke sposobnosti, Komisija za izbor vodi računa da test uvažava fizičke sposobnosti uzrokovane biološkim razlikama muškaraca i žena.

Član 63. Obavještenje

Komisija za izbor objavljuje na oglasnoj tabli Uprave policije ili na drugi način koji odredi Komisija, bodovnu listu svih kandidata koji su pristupili testiranju najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja odluke iz člana 62. stav (1) tačka 2) ovog zakona i na drugi način koji odredi Komisija.

Kandidat koji je pristupio testiranju ima nesmetan pristup rezultatima svojih testova.

Član 64. Žalba na odluku Komisije za izbor

U roku od tri dana od dana objavljivanja bodovne liste iz člana 62. stav 1. tačka 2) ovog zakona, svaki kandidat može izjaviti žalbu Policijskom odboru.

Kada je žalba iz stava 1. ovog člana izjavljena, proces izbora se obustavlja.

Tek kada Policijski odbor odluči o svim izjavljenim žalbama, Komisija za izbor utvrđuje konačnu bodovnu listu prijavljenih kandidata koju dostavlja u roku od tri dana direktoru uprave policije.

Član 65. Upućivanje na ljekarski pregled kandidata

Rukovodilac uprave policije na osnovu liste iz člana 64. stav 3. ovog zakona odabire kandidate koje upućuje na ljekarski pregled. Ako neki od kandidata ne prođe ljekarski pregled na ljekarski pregled se upućuje sljedeći kandidat sa liste.

Odabir kandidata se vrši po redoslijedu kandidata utvrđenih na listi. Izuzetno, pri odabiru kandidata može se odstupiti od redosljeda sa liste samo u slučajevima iz čl. 4. i 5. ovog zakona.

Nakon prijema ocjene zdravstvene sposobnosti direktor uprave policije donosi rješenje za sve odabrane kandidate radi upućivanja na osnovnu obuku za kadete.

Protiv rješenja iz stav 3. ovog člana kandidat ima pravo izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od dana prijema obaviještenja odnosno rješenja.

Nakon završenog žalbenog postupka direktor uprave policije sa svakim kandidatom iz stava 1. ovog člana zaključuje ugovor o pravima i obavezama u toku trajanja obuke za kadete .

POGLAVLJE VI - POLICIJSKO OBRAZOVANJE

Odjeljak 1 - Osnovna obuka

Član 66.

Osnovna obuka za kadete

Odabrani kandidati pohađaju osnovnu obuku kao kadeti.

Uprava policije donosi pravilnik kojim se uređuje trajanje, nastavni plan i program osnovne obuke i obaveze i odgovornost kadeta u toku obuke.

Kadeti koji se obrazuju za čin mlađeg inspektora imaju različit nastavni plan i program od programa za kadete koji se obrazuju za čin policijaca.

Član 67.

Isključivanje kadeta i samovoljno napuštanje obuke

Kadet koji je upućen na osnovnu obuku, a koji samovoljno napusti obuku ili je udaljen s obuke svojom krivicom u skladu sa propisom iz člana 66. stav 2. ovog zakona, nadoknadiće troškove obuke Upravi policije.

Odjeljak 2 - Usavršavanje

Član 68.

Usavršavanje policijskog službenika

Policijski službenici dužni su stalno se stručno osposobljavati i usavršavati.

Policijski službenici učestvuju u obrazovnim aktivnostima, na kursevima, seminarima i drugim vidovima stručne obuke.

Sadržaj, oblik i način sprovođenja stručnog usavršavanja utvrđuje se propisom koji donosi ministar na prijedlog rukovodioca uprave policije.

POGLAVLJE VII - POSTAVLJANJE I RASPOREĐIVANJE

Odjeljak 1 - Postavljanje kadeta

Član 69. Postavljanje

Po uspješnom završetku osnovne obuke i izvršenih sigurnosnih provjera, zaključuje se ugovora o radu, a direktora uprave policije donosi rješenje o rasporedu kadeta na radno mjesto policijaca ili mlađeg inspektora.

Oblik i sadržaj ugovora o radu bliže se određuje propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora uprave policije.

Postavljeni kadet stupa na dužnost polažući zakletvu.

Tekst i način polaganja zakletve propisuje Vlada Federacije na prijedlog ministra.

Odjeljak 3 - Probni rad

Član 70. Probni rad

Kadetu koji se raspoređuje na radno mjesto policijskog službenika u činu policijaca ili mlađeg inspektora rješenjem se utvrđuje čin i nalazi se na probnom radu. Probni rad obuhvata uvođenje u posao i radni period koji ukupno traje 12 mjeseci.

Neposredno nadređeni policijski službenik će biti određen kao starješina i biće odgovoran za ocjenjivanje rada po isteku probnog roka. Za vrijeme probnog rada, policijski službenik vrši redovne policijske dužnosti i odgovornosti radnog mesta na koje je raspoređen.

U slučaju da ocjena rada bude:

- a) "zadovoljava" ili viša – direktor uprave policije potvrđuje rješenjem zapošljavanje policijskog službenika;
- b) "ne zadovoljava" – direktor uprave policije donosi rješenje o prestanku radnog odnosa, policijskom službeniku bez prava na nadoknadu zbog otpuštanja iz službe. Otpušteni policijski službenik ima pravo izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od prijema rješenja o prestanku radnog odnosa.

Član 71. Prijem policijskih službenika iz drugih organa

Uprava policije ili Ministarstvo mogu izuzetno, kada to potreba službe zahtjeva vršiti prijem u radni odnos policijskih službenika iz drugog organa uprave u

činu inspektora, viši inspektor, samostalni inspektor i glavni inspektor na radno mjesto odgovarajućeg čina putem javnog konkursa.

Uslove, postupak i način prijema policijskog službenika iz stava 1. ovog člana, uređuje se propisom iz člana 60. ovog zakona.

Odjeljak 4 - Interni premještaj i raspoređivanje

Član 72. Interni premještaj

Policijski službenik može biti premješten, po potrebi službe, na drugo radno mjesto istoga čina unutar Uprave policije ili Ministarstva putem internog oglasa ili bez internog oglasa. Takav premještaj može uključivati i premještaj na drugu lokaciju izvan trenutnog radnog mjesta ili mjesta prebivališta.

Premještaj na drugu lokaciju iz stava 1. ovog člana koji je 60 ili više kilometara udaljen od njegovog sadašnjeg radnog mjesta ili mjesta prebivališta se može izvršiti:

- a) kada je policijskog službenika odabrao direktor uprave policije nakon što se policijski službenik prijavio na upražnjeno radno mjesto koje je interno objavljeno; ili
- b) kada policijski službenik primi naredbu o internom premještaju.

Naredbu o internom premještaju može donijeti samo direktor uprave policije kada je to u interesu Uprave policije.

Premještaj policijskog službenika prema stavu 2. tački b) ovog člana ne može trajati duže od jedne godine i ne može se ponoviti u roku od četiri godine.

Na dobijenu naredbu o internom premještaju, policijski službenik može izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od dana prijema naredbe.

Policijski službenik je dužan postupiti u skladu sa naredbom o internom premještaju.

Proceduru o internom premještaju propisuje ministar na prijedlog direktora uprave policije.

Član 73. Privremeni eksterni premještaj

Policijski službenik može biti privremeno premješten, na poslove i zadatke u Upravi policije ili Ministarstvo ili u organ uprave iz člana 2. stav 2. ovog zakona, na vremenski period od najduže četiri godine.

Privremeni eksterni premještaj je moguć samo na zahtjev ili uz saglasnost policijskog službenika i direktora uprave policije odnosno ministra.

Tokom trajanja privremenog eksternog premještaja, policijski službenik zadržava svoj čin i prava.

Privremeno eksterno premješteni policijski službenik svoja prava i obaveze iz radnog odnosa ostvaruje u organu u koji je eksterno premješten.

Postupak i način privremenog eksternog premještaja uređuje se propisom iz člana 72. stav 7. ovog zakona.

Član 74. Upućivanje u inostranstvo

Kada interes Uprava policije to zahtijeva, policijski službenik se može rasporediti na rad izvan područja Bosne i Hercegovine, u okviru svojih redovnih dužnosti ili u okviru saradnje s inostranim nadležnim tijelima ili međunarodnim organizacijama.

Upućivanje u inostranstvo je moguće samo uz saglasnost policijskog službenika.

Upućivanje u inostranstvo iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa propisima Bosne i Hercegovine kojima su regulisana ta pitanja. Modaliteti takvog upućivanja se utvrđuju u dogovoru između Uprave policije i organa u koji se upućuje.

Član 75. Privremeno raspoređivanje na radno mjesto za koje je propisan neposredno viši ili neposredno niži čin

Direktor uprave policije može privremeno rasporediti policijskog službenika, uz njegovu saglasnost, na radno mjesto za koje je propisan neposredno viši ili neposredno niži čin od onog koji službenik ima.

Direktor uprave policije može rasporediti policijskog službenika na radno mjesto za koje je propisan neposredno niži čin od onog koji policijski službenik ima bez njegove saglasnosti u sljedećim izuzetnim slučajevima:

- a) u slučaju da potrebe Uprave policije nalažu obavljanje hitnih poslova i zadataka u ograničenom vremenskom periodu;
- b) kada je neophodno pružiti pomoć policijskom službeniku koji obavlja druge poslove i zadatke ili privremeno zamijeniti odsutnog službenika.

Raspoređivanje iz st. 1. i 2. ovog člana može trajati najduže šest mjeseci i takva se vrsta raspoređivanja može izvršiti jednom u četiri godine.

Za vrijeme raspoređivanja iz st. 1. i 2. ovog člana, policijski službenik zadržava svoj čin, platu i druge naknade utvrđene zakonom.

Član 76. **Prekobrojnost policijskih službenika**

Prekobrojnost policijskih službenika se može pojaviti isključivo u slučaju reorganizacije ili smanjenja obima poslova Uprave policije.

Direktor uprave policije može proglašiti policijskog službenika prekobrojnim samo onda kada taj policijski službenik ne može biti interno premješten prema članu 72. ovog zakona.

Policijski službenik koji je proglašen prekobrojnim može biti premješten na drugo upražnjeno radno mjesto, s istim činom ili nižim činom uz njegovu saglasnost, u Upravu policije ili Ministarstvo ili u organ uprave iz člana 2. stav 2. ovog zakona, osim ako zakonom nije drugačije propisano.

Ukoliko ne postoji mogućnost premještaja prema st. 2. i 3. ovog člana, policijskom službeniku koji je proglašen prekobrojnim može biti ponuđeno prijevremeno penzionisanje u skladu sa zakonom.

Ukoliko ne postoji mogućnost prijevremenog penzionisanja, Uprava policije ili Ministarstvo će donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa policijskog službenika. Policijski službenik može izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prestanku radnog odnosa.

Policijski službenik koji bude proglašen prekobrojnim ima pravo na otpremninu i druga prava u skladu sa propisom o plaćama i naknama policijskih službenika.

Vlada Federacije na prijedlog ministra će svojim propisom urediti uslove i proceduru koja se provodi u slučaju prekobrojnosti policijskih službenika.

Član 77. **Raspored policijskih službenika na upražnjena radna mjesta namještenika i državnih službenika**

Ako policijski službenik zbog smanjenja radne sposobnosti ne može obavljati poslove policijskog službenika, u tom slučaju može se rasporediti na upražnjena radna mjesta namještenika ili državnog službenika u Upravi policije ili Ministarstvu, samo ako prihvati taj raspored.

Odjeljak 2 - Imenovanje i razrješenje rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa

Član 78. **Uslovi za imenovanje**

Kandidati za mjesta direktora uprave policije i zamjenika direktora uprave policije moraju imati čin glavnog inspektora ili viši čin i najmanje tri godine rada u tom činu.

Pored uslova iz stava 1. ovog člana, kandidati za mesta direktora uprave policije i zamjenika direktora uprave policije moraju ispunjavati i druge uslove utvrđene posebnim zakonom i drugim propisima.

Član 79. Procedura izbora i imenovanja

Zakonom kojim se utvrđuje organizacija, upravljanje i nadležnost Uprava policije utvrđuje se mandat, postupak i nadležno tijelo koje će izvršiti konačni izbor predloženih kandidata za imenovanje direktora i zamjenika direktora uprave policije, kao i uslove i postupak za njihovo razrješenje.

POGLAVLJE VIII - ČINOVI, UNAPREĐENJE I OCJENA RADA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1 - Činovi

Član 80. Činovi policijskih službenika

Policijski službenici stiču svoj početni čin zavisno od nivoa pristupanja Upravu policije, kao što je propisano čl. 52. i 78. ovog zakona.

Policijski službenik stiče svoj sljedeći viši čin kroz unapređenje u skladu sa ovim zakonom.

Policijski službenici imaju jedan od sljedećih činova:

1. policajac;
2. stariji policajac;
3. narednik;
4. stariji narednik;
5. mlađi inspektor;
6. inspektor;
7. viši inspektor;
8. samostalni inspektor;
9. glavni inspektor;
10. generalni inspektor policije;
11. glavni generalni inspektor policije.

Sadržaj i izgled činova policijskih službenika kao i postupak dodjeljivanja i oduzimanja činova policijskih službenika propisuje Vlada Federacije na prijedlog ministra.

Član 81. Utvrđivanje radnih mesta policijskih službenika

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđuju se radna mesta policijskih službenika i čin iz člana 80. stav 3. ovog zakona i drugi uvjeti u skladu sa propisom iz člana 80. stav 4. ovog zakona.

Kandidati koji prolaze obuku iz člana 66. ovog zakona da bi radili u Upravi policije nemaju činove, već tokom obuke imaju zvanje kadeta.

Član 82. Početni činovi policijskih službenika

Policijski službenik s najmanje IV stepenom stručne spreme dobija početni čin policajca.

Policijski službenik sa najmanje VI stepenom stručne spreme i završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja 180 ECTS bodova dobija početni čin mlađeg inspektora.

Policijski službenik čina policajca i mlađeg inspektora koji uspješno završe probni rad iz člana 70. ovog zakona, zadržavaju taj čin.

Član 83. Činovi glavnog generalnog inspektora policije i generalnog inspektora policije

Čin glavnog generalnog inspektora policije stiže isključivo glavni inspektor ili generalni inspektor policije kada bude imenovan za direktora uprave policije po čl. 78. i 79. ovog zakona.

Čin generalnog inspektora policije stiže glavni inspektor kada bude imenovan za zamjenika direktora uprave policije po članu 78. i 79. ovog zakona.

Direktor i zamjenik direktora uprave policije iz st. 1. i 2. ovog člana po okončanju mandata vraćaju se u čin glavnog inspektora i raspoređuju na radna mesta koja odgovaraju njegovom činu ili se vraća u organ uprave u kojem je radio prije imenovanja, na radno mjesto koje odgovara njegovom činu i prava iz radnog odnosa ostvaruju u skladu sa zakonima koji se odnose na zaposlenike u tim organima.

Član 84. Zaštita dodjeljenih činova

Dodijeljeni čin se ne može oduzeti osim u slučaju iz člana 83. stava 3. ovog zakona ili nakon prestanka radnog odnosa u skladu sa ovim zakonom ili u skladu sa pravosnažnom odlukom nadležnog suda.

Izuzetno, čin koji je policijski službenik imao, na njegov pismeni zahtjev može se rješenjem oduzeti, radi rasporeda na radno mjesto sa nižim činom ili na radno mjesto državnog službenika ili namještenika koji odgovara njegovoj stručnoj spremi.

Čin koji je policijski službenik imao u vrijeme penzionisanja, može zadržati na počasnoj osnovi po odluci ministra.

Odjeljak 2 - Unapređenje policijskih službenika

Član 85. Unapređenje

Unapređenje policijskog službenika u viši čin vrši se isključivo u skladu sa ovim zakonom i propisom o uslovima i proceduri za unapređenje koji donosi ministar na prijedlog direktora uprave policije.

Policijski službenici koji se prijave za unapređenje u viši čin obavezni su da polože interne ispite za unapređenje u Upravi policije ili Ministarstvu u skladu sa propisom iz stava 1. ovog člana.

Ukoliko policijski službenik koji je proveo tri godine u Upravi policije ili Ministarstvu stekne viši stepen školske spreme tokom rada u Upravi policije ili Ministarstvu i ispuni uslove iz člana 86. stava 2. tač. 2. i 3. ovog zakona, može se prijaviti za početni čin koji odgovara njegovoj novoj školskoj spremi, pod uslovom da postoji slobodno radno mjesto koje je oglašeno za unapređenje.

Član 86. Kriterijumi i uslovi za unapređenje

Policijski službenik može biti unapređen neposredno u viši čin ako postoji upražnjeno radno mjesto, što se vrši prema sljedećim uvjetima i kriterijima:

1. da je za čin u koji bi policijski službenik mogao biti unaprijeđen u skladu sa ovim zakonom oglašeno slobodno mjesto i da je to slobodno mjesto oglašeno interno;
2. da se policijski službenik prijavio za slobodno mjesto iz tačke 1. stava 1. ovog člana; i
3. da policijski službenik ima prijedlog Komisije za unapređenje.

Pri davanju prijedloga iz stava 1. tačke 3. ovog člana, Komisija za unapređenje utvrđuje da policijski službenik ispunjava sve sljedeće kriterijume:

1. da je proveo zakonom propisano vrijeme u prethodnom činu;
2. da je bio ocijenjen ocjenom "dobar" ili višom ocjenom za svoj rad u posljednje tri godine;
3. da se protiv njega ne vodi krivični postupak ili da nije privremeno udaljen iz Uprave policije;
4. da je uspješno završio interne ispite iz člana 85. stava 2. ovog zakona;
5. da mu nije izrečena disciplinska mjera obustavljanja unapređenja u viši čin.

Član 87. Stepen obrazovanja za unapređenje policijskog službenika

Policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje mora da ima najmanje završen prvi ciklus visokog obrazovanja 180 ECTS bodova ili VI stepen stručne spreme.

Policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje iz čina inspektora u čin višeg inspektora mora imati najmanje završen prvi ciklus visokog obrazovanja 180 ECTS bodova ili VI stepen stručne spreme.

Policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje iz čina višeg inspektora u čin samostalnog inspektora i iz čina samostalnog inspektora u čin glavnog inspektora mora imati najmanje 240 ECTS bodova ili VII stepen stručne spreme.

Pri davanju prijedloga iz stava 1. tačke 3. ovog člana, Komisija za unapređenje uzima u obzir pokrenute disciplinske postupke i disciplinske sankcije izrečene policijskom službeniku za povrede službene dužnosti.

Postupak i uslovi za interno objavljivanje radnog mesta iz stava 1. ovog člana uređuje se propisom iz člana 85. stav 1. ovog zakona.

Član 88. Propisano vrijeme provedeno u prethodnom činu

Najkraće vrijeme provedeno u prethodnom činu koje je potrebno da bi policijski službenik ispunio kriterijume za unapređenje iz člana 86. stava 2. tačke 1. ovog zakona je:

1. za unapređenje iz čina policajca u čin starijeg policajca - tri godine;
2. za unapređenje iz čina starijeg policajca u čin narednika, a iz čina narednika u čin starijeg narednika – četiri godine u svakom činu
3. Za unapređenje iz čina mlađeg inspektora u čin inspektora, a iz čina inspektora u čin višeg inspektora - četiri godine u svakom činu za policijske službenike sa VI stepenom školske spreme odnosno završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja 180 ECTS bodova i dvije godine u svakom činu za policijske

službenike sa VII stepenom stručne spreme odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog studiranja.

4. Za unapređenje iz čina višeg inspektora u čin samostalnog inspektora i iz čina samostalnog inspektora u čin glavnog inspektora – tri godine u svakom činu.

Pored najkraćeg vremena potrebnog za unapređenje iz stava 1. tačke 4.ovog člana policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje iz čina višeg inspektora u čin samostalnog inspektora ili iz čina samostalnog inspektora u čin glavnog inspektora mora imati najmanje VII stepen stručne spreme odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog studiranja.

Pri računanju vremena iz stava 1. ovog člana priznaje se samo stvarno vrijeme provedeno na dužnosti u policijskim organima u BiH. U stvarno vrijeme ne uračunava se vrijeme koje je policijski službenik proveo na neplaćenom odsustvu i suspenziji.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, kao stvarno vrijeme provedeno na dužnosti priznaće se i vrijeme koje je policijski službenik proveo u eksternom premještaju u skladu sa članom 73. ovog zakona ili kad je upućen u inostranstvo u skladu sa članom 74. ovog zakona.

Vrijeme koje je policijski službenik proveo raspoređen na radno mjesto za koje je propisan niži čin u skladu sa članom 75. ovog zakona smatra se vremenom koje je proveo u svom činu.

Član 89. Postupak unapređenja

Kadrovska služba Uprave policije priprema godišnju listu slobodnih radnih mesta za sve činove za unapređenje, računajući i radna mjesta policijskih službenika u Ministarstvu.

Lista iz stava 1. ovog člana se dostavlja direktor uprave policije koji odlučuje o pokretanju postupka za unapređenje.

Na osnovu odluke iz stava 2. ovog člana, direktor uprave policije imenuje Komisiju za unapređenje od tri člana čiji su činovi jednaki ili viši od činova koji se zahtijevaju za radno mjesto za koje se kandidati razmatraju za unapređenje, a imaju najmanje čin višeg inspektora.

Prije objavljivanja slobodnih radnih mesta iz člana 86. stava 1. tačke 1. ovog zakona, Komisija za unapređenje razmatra sve slučajeve posebnih unapređenja u skladu sa članom 91. ovog zakona.

Komisija za unapređenje utvrđuje prijedlog liste kandidata sa ostvarenim ukupnim brojem bodova po svim kriterijima utvrđenim propisom iz člana 85. stav 1.

ovog zakona, u skladu sa brojem slobodnih radnih mesta koja su interno objavljena. Lista se objavljuje na oglasnoj ploči Uprave policije.

Policijski službenik koji se prijavio za unapređenje može izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana nakon objavljivanja liste iz stava 5. ovog člana. Žalba odgađa postupak unapređenja.

Kada Policijski odbor odluči o svim izjavljenim žalbama, Komisija za unapređenje utvrđuje i objavljuje konačnu listu kandidata predloženih za unapređenje koju dostavlja direktoru uprave policije na odlučivnje.

Ukoliko je pravosnažnom odlukom suda poništена odluka o unapređenju u viši čin, policijski službenik se raspoređuje na radno mjesto u činu koji je imao prije donošenja poništene odluke.

Član 90. (Rješenje o unapređenju)

Na osnovu liste iz člana 89. stav 7. ovog zakona direktor uprave policije, odnosno ministar donosi posebna pojedinačna rješenja o unapređenju u viši čin, na koje policijski službenik može izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 91. Posebno unapređenje

Policijski službenik čiji je rad u prethodne tri godine ocijenjen sa odličnom ocjenom, koji je postigao izvanredne rezultate u svom radu i koji je proveo u trenutnom činu najmanje pola vremena propisanog za sticanje višeg čina i koji ispunjava uslove iz člana 86. ovog zakona, može biti izuzetno unaprijeđen u sljedeći viši čin, na inicijativa rukovodioca osnovne organizacione jedinice u kojoj se nalazi policijski službenik na radu.

Policijski službenik može biti unaprijeđen na način iz stava 1. ovog člana najviše jednom u toku svoje profesionalne karijere.

Policijski službenik ne može biti unaprijeđen na način iz stava 1. ovog člana u čin glavnog inspektora.

Sve slučajeve posebnog unapređenja razmatra Komisija za unapređenje.

Na osnovu prijedloga komisije za unapređenje rukovodioca uprave policije, donosi rješenje o posebnom unapređenju za policijske službenike u Upravi policije, a ministar za policijske službenike u Ministarstvu.

Na rješenje iz stava 5. ovog člana može se izjaviti žalba Policijskom odboru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Odjeljak 3 - Ocjenjivanje rada policijskih službenika

Član 92. Ocjena rada

Uprava policije odnosno Ministarstvo jednom godišnje vrši ocjenu rada svih policijskih službenika kako bi se utvrdilo ispunjavaju li radne obaveze i dužnosti, te zadovoljavaju li profesionalne standarde neophodne u izvršavanju policijskih zadataka.

Ocjena rada se vrši radi:

- a) praćenja i ostvarivanja poslova iz opisa rada policijskog službenika;
- b) podsticanja službenika da iskažu maksimum svojih stručnih sposobnosti;
- c) identifikovanja nedostataka u radu i problema iz bilo kojeg područja rada, a koje treba otkloniti;
- d) kreativnosti u radu i predlaganja novih radnih ciljeva.

Ocjenu rada policijskog službenika donosi rukovodioca uprave policije, odnosno ministar na prijedlog rukovodioca organizacione jedinice u koju je raspoređen policijski službenik koji se ocjenjuje.

Ocjenu rada policijskog službenika za rukovodioce osnovnih organizacionih jedinica donosi direktor uprave policije na prijedlog zamjenik rukovodioca uprave policije, a u Ministarstvu ministar.

Ocjena rada se ne vrši za policijskog službenika koji je na radu proveo manje od šest mjeseci u toku godine ocjenjivanja.

Detaljni postupak i kriterijume ocjene rada policijskih službenika propisuje ministar, na prijedlog rukovodioca uprave policije.

Član 93. Vrsta ocjenjivanja

Policijski službenik se ocjenjuje sljedećim ocjenama:

1. ne zadovoljava;
2. zadovoljava;
3. dobar;
4. vrlo dobar;
5. odličan.

Ocjena rad se utvrđuje rješenjem.

Policijski službenik potpisuje ocjenu na propisanom obrascu i dobija rješenje o ocjeni rada.

Policijski službenik na rješenje iz stava 2. ovog člana može izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

**Član 94.
Postupak u slučaju ocjene rada nezadovoljava**

U slučaju da je policijski službenik dobio ocjenu rada "ne zadovoljava", u narednoj godini poslove obavlja po posebnom planu rada i pod nadzorom ovlaštenog policijskog službenika. Ako nakon isteka te godine dobije ponovo ocjenu „nezadovoljava“ prestaje mu radni odnos, a ocjena se posebno obrazlaže.

**Član 95.
Evidencije ocjene rada**

O Ocjeni rada policijskog službenika vodi se evidencija na način utvrđen u propisu iz člana 92 stav 6. ovog zakona.

Odjeljak 4. Pravo na plaću i druga primanja policijskog službenika

**Član 96.
Plaće i naknade policijskih službenika**

Policijski službenici pravo na plaću, naknade i druga primanja na radu i po osnovu rada ostavaju na način i pod uvjetima utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 45/10).

POGLAVLJE XI - RADNI USLOVI

**Član 97.
Radni i socijalni propisi**

Zakon o radu Federacije BiH i ostali zakoni kojima se uređuju prava i obaveze iz radnih odnosa i kolektivni ugovori primjenjuju se na policijske službenike i kadete, ukoliko nije drugačije određeno ovim zakonom.

**Član 98.
Radno vrijeme**

Prosječno radno vrijeme je 40 časova sedmično, što uključuje odmor u toku radnog dana propisan važećim zakonima.

Uobičajeno radno vrijeme je osam časova dnevno. Rukovodilac organa može odrediti drugačije radno vrijeme u sljedećim slučajevima:

- a) kada je potreban kontinuitet rada;
- b) kada se određeni zadaci moraju izvršiti u određenim rokovima ili u planiranom vremenskom periodu, ili
- c) radi ostvarivanja ličnih prava u skladu sa zakonom ili međunarodnim konvencijama iz oblasti rada.

Član 99. Rad u posebnim uslovima

Policijski službenik je obavezan raditi u posebnim uslovima u slučaju kada su takvi uslovi neophodni za izvršenje zadataka Uprave policije, odnosno Ministarstva.

Posebnim uslovima se smatraju: rad po vanrednom rasporedu, rad u dvokratnoj smjeni, rad u smjenama, rad subotom, nedjeljom, praznicima i ostalim slobodnim danima, rad noću i rad na pojedinim lokacijama.

Drugi načini rada u posebnim uslovima mogu biti određeni ako to zahtijeva bezbjednosna situacija ili ako je to jedini način da se obave određeni zadaci koji ne mogu biti odgođeni ili se moraju završiti u određenom roku.

Direktor uprave policije odnosno ministar svojim aktom određuje uvjete kada se primjenjuje drugi način rada u posebnim uvjetima iz stava 3. ovog člana.

Za poslove iz st. 2. i 3. ovog člana policijski službenici imaju pravo na naknadu u novcu ili slobodnim časovima, što se utvrđuje Zakonom iz člana 96. ovog zakona.

Član 100. Ograničenja prekovremenog rada

U slučaju da je potrebno obaviti hitan posao ili zadatak do određenog roka ili u određenom vremenskom periodu, izdaće se naredba policijskim službenicima za prekovremen rad. Naredba sadrži lične podatke policijskih službenika koji rade prekovremen rad, poslove koje će obavljati, mjesto, vrijeme i trajanje prekovremenog rada.

Prekovremen rad iz stava 1. ovog člana može trajati do četiri časa dnevno i ne više od 20 časova sedmično.

Član 101. Plaćeni godišnji odmor

Policijski službenici imaju pravo na najmanje 18, a najviše 30 radnih dana plaćenog godišnjeg odmora, zavisno od dužine radnog iskustva.

Godišnji odmor na koji policijski službenici imaju pravo određen je kako slijedi u tabeli:

Godine radnog iskustva	Radni dani
od 6 mjeseci do 3 godine	18
od 3 do 5 godina	20
od 5 do 7 godina	22
od 7 do 10 godina	23
od 10 do 12 godina	24
od 12 do 15 godina	25
od 15 do 20 godina	27
od 20 do 25 godina	29
preko 25 godina	30

U smislu ovog zakona, u dane godišnjeg odmora ne računaju se subota, nedjelja, praznici i drugi neradni dani.

Po odluci rukovodioca organa, a kao nagrada za izvanredne rezultate rada, policijski službenik ima pravo na dva dodatna slobodna radna dana.

Policijski službenik može iskoristiti svoj godišnji odmor u cjelini ili u dva dijela. Prvi dio se koristi bez prekida u trajanju od najmanje 12 radnih dana u toku kalendarske godine. Drugi dio se koristi najkasnije do 30. juna naredne godine.

Trajanje i raspored godišnjih odmora za narednu godinu utvrđuju se prije kraja tekuće godine.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, rukovodilac organa može promijeniti raspored godišnjih odmora zbog izuzetno važnih operativnih razloga.

U slučaju da promjena u rasporedu iz stava 7. ovog člana ima za rezultat prekid korišćenja godišnjeg odmora policijskog službenika, taj policijski službenik će dobiti nadoknadu za putne i druge troškove koji su nastali prekidanjem korišćenja godišnjeg odmora. Rukovodilac organa određuje vrstu i visinu troškova, koji nisu troškovi za putovanje.

Policijski službenik ne gubi dane godišnjeg odmora zbog prekida iz stava 7. ovog člana i prekinuti godišnji odmor koristiti kasnije kada prestanu razlozi za prekid odmora.

Član 102. Plaćeno odsustvo

Policijski službenik ima pravo na plaćeno odsustvo do pet radnih dana u jednoj kalendarskoj godini, u sljedećim slučajevima:

- 1) smrt člana uže do **pet** radnih porodice: dana;
- 2) smrt srodnika: jedan radni dan;
- 3) njegovanje člana do tri radna uže porodice: dana;
- 4) rođenje djeteta: do tri radna dana;
- 5) sklapanje braka: do pet radnih dana;
- 6) selidba: do dva radna dana.
- 7) dobrovoljnog davanja krvi jedan dan po doniranju, ali ne više od tri dana u toku cijele godine
- 8) postignutih izvanrednih rezultata rada dva radna dana

Plaćeno odsustvo iz stava 1. ovog člana odobrava rukovodilac organa na pismeni zahtjev policijskog službenika o čemu se donosi rješenje.

Član 103. Neplaćeno odsustvo

Na zahtjev policijskog službenika, rukovodilac organa može odobriti neplaćeno odsustvo u periodu od najduže 30 dana u jednoj kalendarskoj godini.

Član 104. Beneficirani penzijski staž

Policijski službenici imaju pravo na beneficirani penzijski staž po kojem se svakih 12 mjeseci provedenih na radu računa kao 16 mjeseci penzijskog staža.

Finansijska sredstva za beneficirani penzijski staž obezbeđuju se u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 105. (Penzijski osnov)

Penzijski osnov za policijske službenike utvrdit će se na osnovu prosjeka plaće koju je policijski službenik ostvario u posljednjih pet godina radnog staža ili pet godina koje su za policijskog službenika najpovoljnije.

POGLAVLJE X – INTERNI POSTUPAK I NADLEŽNOST JEDINICE ZA PROFESIONALNE STANDARDE

Član 106. (Jedinica za profesionalne standarde)

Jedinica za profesionalne standarde utvrđuje se kao osnovna organizaciona jedinica u Upravi policije koja je nadležna za pokretanje i vođenje internog postupka radi utvrđivanja odgovornosti za lakše i teže povrede službene dužnosti policijskih službenika i druge poslove utvrđene ovim zakonom i drugim propisima.

Ako teža povreda službene dužnosti ima elemente krivičnog djela učinjeno od strane policijskog službenika Uprave policije ili Ministarstva, Jedinica za profesionalne standarde preuzima radnje i mjere za dokumentovanje krivičnog djela iz nadležnosti Uprave policije i podnosi izveštaj o počinjenom krivičnom djelu nadležnom tužiocu.

Ukoliko se radi o krivičnom djelu iz nadležnosti drugog policijskog organa Jedinica za profesionalne standarde dostavlja prikupljenu dokumentaciju tom organu i prema potrebi učestvuje u daljem postupku.

Član 107. Pokretanje internog postupaka

Interni postupak zbog lakše i teže povrede službene dužnosti od strane policijskog službenika pokreće se na osnovu pritužbe građanina, prijave policijskog službenika i drugog uposlenika Uprave policije ili Ministarstva, neposredno nadređenog policijskog službenika i Ureda za pritužbe javnosti.

Interni postupak je unutrašnji istražni postupak za utvrđivanje lakše i teže povrede službene dužnosti koje učine policijski službenici Uprave policije i Ministarstva koje su utvrđene ovim zakonom.

Jedinica za profesionalne standarde kada primi pritužbu ili prijavu iz stava 1. ovog člana provodi istražni postupak i utvrđuje činjenično stanje u odnosu na povrede službene dužnosti i učinioca i postupa na sljedeći način:

1) ako utvrdi da se radi o lakšoj povredi službene dužnosti nakon okončanja tog postupka dostavlja prijedlog za izricanje disciplinske mjere direktora uprave policije ili ministru na odlučivanje;

2) ako utvrdi da se radi o težoj povredi službene dužnosti podnosi zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka Disciplinskoj komisiji i u tom predmetu pred Komisijom vrši funkciju disciplinskog tužioca (zastupa podnešeni zahtjev);

3) ako utvrdi da teža povreda službene dužnosti ima elemente krivičnog djela postupa po članu 106. st. 2. i 3. ovog zakona.

Polijski službenik je dužan u internom postupku davati informacije i druge podatke koje se odnose na prijave i pritužbe iz stava 1. ovog člana.

Svako ko primi informaciju ili prijavu ili pritužbu na policijskog službenika proslijediće tu informaciju ili prijavu ili pritužbu Jedinici za profesionalne standarde u roku od 24 časa od vremena prijema.

Član 108.

Nadležnost Jedinice za profesionalne standarde u toku internog postupka

Jedinica za profesionalne standarde, pritužbe ili prijave koje se odnose na disciplinsku odgovornost rješava u sljedećim rokovima:

1) za lakše povrede službenih dužnosti u roku od 30 dana od dana prijema pritužbe odnosno prijave;

2) za težu povedu službene dužnosti u roku od 90 dana od dana prijema pritužbe ili prijave, a u složenijim slučajevima taj rok se može produžiti za još 60 dana o čemu odlučuje rukovodilac jedinice;

3) za utvrđivanje osnova sumnje za postojanje krivičnog djela vrši u rokovima predviđeni za krivičnu istragu u Zakonu o krivičnom postupku.

Postupak , način rada i odlučivanja Jedinice za profesionalne standarde bliže će se regulisati u propisu iz člana 126. ovog zakona.

Član 109. Lakše povrede službene dužnosti

Lakše povrede službene dužnosti su:

1) nošenje i održavanje uniformi, naoružanja i opreme suprotno odgovarajućim propisima;

2) učestali nedolazak na posao u određeno vrijeme ili odlazak sa posla prije kraja radnog vremena bez odobrenja ;

3) nepažljivo i neuredno čuvanje dokumenata i podataka suprotno odgovarajućim propisima ;

4) neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od jednog dana u jednom mjesecu;

5) izazivanje svađe i narušavanje međuljudskih odnosa u vršenju službenih poslova;

6) nekorektno i nepristojno ponašanje prema kolegama, zaposlenicima ili posjetiocima.

Član 110.
Disciplinske sankcije za lakše povrede službene dužnosti

Za lakše povrede službene dužnosti propisane u članu 109. ovog zakona, mogu se izreći sljedeće disciplinske sankcije:

1) pismena opomena;

2) novčana kazna u iznosu od 15% jedne osnovne mjesecne plate policijskog službenika.

Član 111.
Izricanje disciplinske sankcije za lakše povrede službene dužnosti

Disciplinske sankcije za lakše povrede službene dužnosti izriče rješenjem direktora uprave policije ili ministar **u roku od 10 dana od dana prijema prijedloga Jedinice za profesionalne standarde** iz člana 107. stav 3.tačka 1) ovog zakona.

Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rješenja Policijskom odboru.

Član 112.
Zastarjelost pokretanja i vođenja postupka za lakše povrede službene dužnosti

Pokretanje internog postupka zbog lakše povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od 30 dana od dana saznanja za izvršenu povredu službene dužnosti i počinjoca, a najduže u roku od 60 dana od dana izvršenja povrede.

Vođenje internog postupka zbog lakše povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od 60 dana od dana pokretanja internog internog, a najduže u roku od 120 dana od dana pokretanja internog postupka.

Izvršenje disciplinske sankcije za lakšu povredu službene dužnosti zastarijeva u roku od 90 dana od dana pravosnažnosti rješenja o disciplinskoj sankciji.

Zastarijevanje iz st. 1. do 3. ovog člana prekida se svakom radnjom koja se preduzima radi utvrđivanja disciplinske odgovornosti policijskog službenika koji je počinio lakšu povredu službene dužnosti.

Sa svakim prekidom iz st. 4. ovog člana, rok zastare počinje ponovo teći, s tim da zastarjelost u svakom slučaju nastaje kada protekne dva puta onoliko vremena

koliko je predviđeno u odredbama st. 1. do 3. ovog člana računajući od dana učinjene povrede.

**Član 113.
Brisanje sankcija iz disciplinske evidencije**

Ako policijski službenik u roku od jedne godine od dana pravosnažnosti rješenja kojim mu je izrečena disciplinska sankcija za lakšu povredu službene dužnosti ne učini novu lakšu povredu službene, izrečena sankcija se briše iz evidencije.

**POGLAVLJE XII - DISCIPLINSKA ODGOVORNOST
ZA TEŽE POVREDE SLUŽBENE DUŽNOSTI**

**Član 114.
Disciplinska odgovornost policijskog službenika
za težu povredu službene dužnosti**

Policijski službenik je disciplinski odgovoran za teže povrede službene dužnosti propisane ovim i drugim zakonom, nastale kao rezultat njegove krivice, a disciplinska odgovornost direktora uprave policije i njegovog zamjenika regulisana je Zakonom o unutrašnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine .

Krivična odgovornost za krivično djelo i prekršajna odgovornost za prekršaj ne isključuje disciplinsku odgovornost policijskog službenika ukoliko počinjeno krivično djelo ili prekršaj istovremeno predstavlja i težu povredu službene dužnosti.

Oslobođenje od krivične odgovornosti ili prekršajne odgovornosti ne podrazumijeva istovremeno i oslobođenje od disciplinske odgovornosti policijskog službenika.

**Član 115.
Rad Disciplinske komisije**

Disciplinski postupak mora biti fer i transparentan. Tokom disciplinskog postupka, policijski službenik uživa sljedeća prava:

1) pravo da bude pravovremeno obaviješten o zahtjevu za pokretanje disciplinskog postupka za težu povredu službene dužnosti i o dokazima, kao i pravo da pismeno odgovori na podnešeni zahtjev ili da se njegova usmena izjava zapiše;

2) pravo na fer i javno saslušanje pred Disciplinskom komisijom i Policijskim odborom. Javnost može biti isključena sa saslušanja ako to zahtijevaju interesi morala, javnog reda i državne bezbjednosti demokratskog društva, ili ako je to u interesu maloljetnika ili zaštite privatnog života, ili javnost može biti isključena do neophodne mjere u posebnim okolnostima kad bi javno saslušanje ometalo interes pravičnosti prema mišljenju Disciplinske komisije i Policijskog odbora;

3) pravo na nedavanje iskaza protiv sebe, pravo da se od optužbe brani sam ili uz stručnu pomoć advokata kojeg sam izabere te pravo prisustvovanja svakom saslušanju u postupku;

4) pravo na javno izricanje sankcije i donošenje rješenja;

5) pravo na podnošenje žalbe na rješenje o disciplinskoj odgovornosti.

Način vođenje disciplinskog postupka pred Disciplinskom komisijom uređuje se propisom iz člana 126. ovog zakona.

Član 116. Teže povrede službene dužnosti

Teže povrede službene dužnosti su:

1) neizvršavanje, nesavjesno, neblagovremeno ili nepažljivo izvršavanje službenih zadataka;

2) izbjegavanje obaveza vezanih za profesionalnu obuku i usavršavanje;

3) neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od najmanje dva dana u jednom mjesecu;

4) neovlašćeno korišćenje sredstava povjerenih radi izvršavanja zadataka i dužnosti;

5) vršenje aktivnosti koje nisu u skladu sa interesima Uprave policije ili bez prethodnog odobrenja nadležnog rukovodioca;

6) ponašanje koje onemogućava, ometa ili otežava drugima izvršavanje službenih zadataka;

7) nepružanje stručne pomoći građanima u ostvarivanju njihovih zakonskih prava;

8) ponašanje koje narušava ugled Uprave policije ili Ministarstva;

9) nepoduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera u okviru vlastitih dužnosti neophodnih za osiguravanje objekata, lica i povjerenih sredstava i stvari;

10) sprečavanje građana ili pravnih lica u ostvarivanju njihovih prava pri podnošenju zahtjeva, žalbi, pritužbi, molbi i drugih podnesaka, ili neodlučivanje po tim podnescima u zakonskom roku;

11) dolazak na posao pod uticajem alkohola ili konzumiranje alkohola u toku radnog vremena, korišćenje narkotika ili opijata za vrijeme radnog vremena, što se utvrđuje stručno prihvaćenim metodama;

12) prikrivanje činjenica o načinu izvršavanja službenih radnji ili upotrebi sile od strane drugog policijskog službenika, koji je načinom izvršenja službene radnje ili upotrebom sredstava prisile počinio težu povredu službene dužnosti;

13) činjenje ili nečinjenje koje vodi otkrivanju službene tajne;

14) samovoljno napuštanje dužnosti ili mesta čuvanja određenog objekta ili lica, koje može imati štetne posljedice za policijski organ;

15) nepružanje pomoći drugom policijskom službeniku koji traži pomoć kada mu je pomoć neophodna za izvršavanje njegovih službenih zadataka;

16) sprečavanje, izbjegavanje, ometanje ili na drugi način odgađanje sprovođenja internih ili disciplinskih postupaka;

17) narušavanje javnog reda i mira, posebno nepristojnim i grubim ponašanjem, tučom na javnom mjestu ili bilo kojom drugom aktivnošću kojom se narušava javni red i mir i tom aktivnošću narušava ugled Uprave policije ili Ministarstva, bez obzira na vrijeme i mjesto događaja;

18) davanje netačnih podataka koji utiču na donošenje odluka nadležnih organa ili izazivaju druge štetne posljedice;

19) odbijanje izvršenja zakonito izdate naredbe ;

20) zloupotreba bolovanja;

21) zloupotreba službenog položaja;

22) odbijanje izvršavanja zakonitih naredbi izdatih u svrhu izvršavanja službenih zadataka i dužnosti;

23) učestvovanje u političkim aktivnostima koje nisu u skladu sa službom policijskog službenika, bilo za vrijeme ili van dužnosti;

24) vršenje diskriminacije pri izvršavanju dužnosti, po osnovu rase, boje kože, pola, jezika, religije, političkog ili drugog opredjeljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla ili po bilo kojem drugom osnovu;

25) izvršenje radnji koje predstavljaju krivično djelo protiv službene dužnosti ili drugo krivično djelo, odnosno prekršaj kojim se nanosi šteta ugledu policijskog organa što čini policijskog službenika nepodobnjim za rad u policijskom organu.

Teže povrede službene dužnosti iz stava 1. ovog člana stepenuju se bodovima na sljedeći način:

- 1) povrede iz tač. od 1. do 3. - 5 bodova;
- 2) povrede iz tač. od 4. do 6. - 10 bodova;
- 3) povrede iz tač. od 7. do 11. - 15 bodova;
- 4) povrede iz tač. 12. - 20 bodova;

- 5) povrede iz tač. od 13. do 18. - 25 bodova;
- 6) povrede iz tač. od 19. do 25. - 30 bodova.

Član 117.

Organ za vođenje disciplinskog postupka i izricanje disciplinskih sankcija

Organ za vođenje disciplinskog postupka i izricanje disciplinskih sankcija su Disciplinska komisija i Disciplinski tužilac.

Disciplinsku komisiju imenuje i razrješava direktor uprave policije, a članovi su predsjedavajući, dva člana i isti broj zamjenika. Dva člana i jedan zamjenik moraju imati čin višeg inspektora ili viši čin, a drugi član i drugi zamjenik moraju biti državni službenici. Najmanje dva člana disciplinske komisije i dva zamjenika moraju biti diplomirani pravnici. Zamjenici članova disciplinske komisije angažuju se kada treba zamjeniti člana Disciplinske komisije koji nije u mogućnosti da obavlja poslove člana komisije.

Predsjedavajući Disciplinske komisije je policijski službenik najvišeg čina.

Mandat Disciplinske komisije je dvije godine, s tim da se može imenovati za još jednim uzastopnim mandatom.

Funkciju Disciplinskog tužioca vrši rukovodilac Jedinice za profesionalne standarde ili inspektor jedinice koga odredi rukovodilac te jedinice.

Disciplinski tužilac pred Disciplinskom komisijom i Policijskim odborom zastupa zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti.

Disciplinski tužilac ima ovlašćenje za preduzimanje svih radnji kao stranka u postupku, te pravo uvida u kompletan spis predmeta o pokretanju disciplinskog postupka i može tražiti i druge informacije od drugih organizacionih jedinica Uprava policije kao i drugih pravnih i fizičkih lica za koje ocijeni da su potrebne za utvrđivanje činjenica u disciplinskom postupaku koji se vodi pred disciplinskom komisijom.

Način rada, glasanja i donošenja odluka disciplinske komisije bliže se reguliše propisom iz člana 126. ovog zakona.

Član 118.

Zastarjelost za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka

Pokretanje disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od jedne godine od dana saznanja da je izvršena teža povreda službene dužnosti za počinioca, a najduže u roku od dvije godine od dana izvršenja povrede.

Vođenje disciplinskog postupka pred Disciplinskoj komisijom zbog teže povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od 60 dana od dana pokretanja disciplinskog postupka, a najduže u roku od 90 dana od dana pokretanja postupka.

Izvršenje disciplinske sankcije za težu povredu službene dužnosti zastarjeva u roku od 90 dana, računajući od pravosnažnosti rješenja kojim je disciplinska sankcija izrečena.

Zastarijevanje iz st. 1. do 3. ovog člana prekida se svakom radnjom koja se preduzima radi utvrđivanja disciplinske odgovornosti policijskog službenika koji je počinio težu povredu službene dužnosti.

Sa svakim prekidom iz stava 4. ovog člana, rok zastare počinje ponovo teći, s tim da zastarjelost u svakom slučaju nastaje kada protekne dva puta onoliko vremena koliko je predviđeno u odredbama st. 1. do 3. ovog člana računajući od dana učinjene povrede.

Kada se protiv policijskog službenika vodi krivična istraga ili krivični postupak, pokrenuti disciplinski postupak pred Disciplinskoj komisijom po odluci komisije se može prekinut ili nastaviti, stim da je obavezna nastaviti disciplinski postupak ako podaci pokazuju da će prekid postupka dovesti do apsolutne zastare disciplinskog postupka utvrđen u stavu 5. ovog člana.

**Član 119.
Brisanje iz evidencije disciplinske sankcije
za teže povrede službene dužnosti**

Ako policijski službenik u roku od tri godina od dana pravosnažnosti rješenja kojim mu je izrečena disciplinska sankcija za težu povredu službene dužnosti ne učini novu težu povredu službene dužnosti, izrečena sankcija se briše iz evidencije.

**Član 120.
Pokretanje disciplinskog postupka**

Jedinica za profesionalne standarde kada utvrdi da je učinjena teža povrede službene dužnosti, dužna je u roku od 15 dana nakon sprovedenog internog postupka iz člana 107. ovog zakona dostaviti Disciplinskoj komisiji zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka.

Disciplinska komisija donosi rješenje o pokretanju disciplinskog postupak u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva Jedinice za profesionalne standarde .

Zahtjev i rješenje o pokretanju disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti dostavlja se policijskom službeniku protiv kojeg je pokrenut postupak.

Disciplinska komisija donosi rješenje o disciplinskoj odgovornosti u roku od 60 dana nakon donošenja rješenja iz stava 2. ovog člana.

**Član 121.
Izricanje disciplinske sankcije**

Disciplinske sankcije za teže povrede službene dužnosti rješenjem izriče Disciplinska komisija nakon sprovedenog disciplinskog postupka u skladu sa ovim zakonom.

Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Policijskom odboru u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalba podnesena Policijskom odboru odlaže izvršenje rješenja.

Član 122. Disciplinske sankcije

Za teže povrede službene dužnosti propisane u članu 116. ovog zakona, mogu se izreći sljedeće disciplinske sankcije:

- 1) novčana kazna;
- 2) obustavljanje unapređenja u viši čin;
- 3) prestanak radnog odnosa.

Član 123. (Novčana kazna i obustavljanje unapređenja u viši čin

Novčana kazna za teže povrede službene dužnosti izriču se prema sljedećoj tabeli:

Bodovi	Minimalna sankcija zasnovana na postotku osnovne jednomjesečne plate	Maksimalna sankcija zasnovana na postotku osnovne jednomjesečne plate
5 do 9	kazna od 15 % za 2 mjeseca	kazna od 15% za 3 mjeseca
10 do 14	kazna od 15 % za 3 mjeseca	kazna od 20% za 4 mjeseca
15 do 19	kazna od 20% za 4 mjeseca	kazna od 30% za 5 mjeseci
20 do 24	kazna od 20% za 5 mjeseci	kazna od 30% za 6 mjeseci
25 više	ili kazna od 20% za 6 mjeseci	kazna od 30% za 12 mjeseci

Za 20 i više bodova, pored novčane kazne izriče se i disciplinska sankcija obustavljanja unapređenja u viši čin za vremenski period od 12 mjeseci do 2 (dvije) godine.

Član 124.
Obavezna disciplinska sankcija prestanka radnog odnosa

Obavezna disciplinska sankcija prestanka radnog odnosa izriče se u sljedećim slučajevima:

- 1) za teže povrede službene dužnosti iz člana 116. stava 1. tač. od 12. do 25. ovog zakona, ako je povreda učinjena s umišljajem ili iz krajne nepažnje, a nisu utvrđene olakšavajuće okolnosti u prilog policijskom službeniku.
- 2) za teže povrede službene dužnosti kada policijski službenik sakupi 60 ili više bodova za izrečene sankcije za teže povrede službene dužnosti pri čemu se u obzir uzimaju i izrečene sankcije za prethodne tri godine,
- 3) ako je policijski službenik pravosnažno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora od šest mjeseci ili težu kaznu osim za krivična djela iz oblasti saobraćaja.

Primjerak rješenja o izrečenim disciplinskim sankcijama za teže povrede službene dužnosti odlaže se u personalni dosije policijskog službenika.

Ako se policijski službenik tereti za dvije ili više težih povreda službenih dužnosti proisteklih iz istog događaja, disciplinska odgovornost se utvrđuje za svaku povedu zasebno, a izriče se jedinstvena disciplinska sankcija za sve povrede. Rješenje o jedinstvenoj disciplinskoj sankciji disciplinska komisija donosi prema povredi službene dužnosti kojoj se pripisuje najviše bodova, a ostale teže povrede službene dužnosti uzimaju se u obzir kao otežavajuće okolnosti prilikom odlučivanja o vrsti i visini disciplinske sankcije iz stava 3. ovog člana.

Član 125.
Disciplinski spisi

Policijski organ vodi evidenciju o disciplinskim sankcijama izrečenim policijskim službenicima, što se vrši na način utvrđen u propisu iz člana 126. ovog zakona i disciplinski spis koji se čuva u skladu sa propisima o arhivskom poslovanju u organima uprave.

Član 126.
Ovlaštenje za donošenje propisa

Ministar će na prijedlog direktora uprave policije bliže propisati pokretanje i vođenje disciplinskog postupka pred Disciplinskom komisijom.

Član 127.
Razlozi za suspenziju

Rukovodilac uprave policije odnosno ministar će obavezno suspendovati policijskog službenika sa zadatka i dužnosti koje vrši ili suspendovati iz Uprave policije i Ministarstva:

- 1) ako je protiv policijskog službenika pokrenut krivični postupak, odnosno potvrđena optužnica za krivično djelo počinjeno u toku vršenja služene dužnosti;
- 2) ako se policijski službenik nalazi u pritvoru;
- 3) ako se radi o krivičnim djelima za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje tri godine;
- 4) ako je policijski službenik zatečen u izvršenju krivičnog djela.

Direktor uprave policije odnosno ministar može policijskog službenika suspendovati sa zadatka i dužnosti koje vrši ili suspendovati iz Uprave policije odnosno Ministarstva:

- 1) ako postoje osnovi sumnje da je učinio krivično djelo ukoliko bi to štetilo ugledu Uprave policije odnosno Ministarstva;
- 2) ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti za koju se može izreći disciplinska sankcija prestanak radnog odnosa;
- 3) ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti, a postoje razlozi da se vjeruje da će policijski službenik uništiti dokaze ili na drugi način ometati disciplinski postupak.
- 4) ako postoje osnovi sumnje da je počinjena teža povreda službene dužnosti ili ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak, a uzevši u obzir prirodu teže povrede službene dužnosti kao i okolnosti pod kojima je izvršena, može osnovano vjerovati da bi štetilo interesima službe.

Član 128. Suspenzija

Direktor uprave policije odnosno ministar donosi rješenje o suspenziji policijskog službenika u skladu sa članom 127. ovog zakona.

Suspenzija policijskog službenika određena u skladu sa članom 127. st. 1. i 2. tačka a) ovog zakona traje do okončanja krivičnog postupka, dok suspenzija policijskog službenika određena u skladu sa članom 127. stav 1 i stav 2. tačka b) c) i d) ovog zakona može trajati do okončanja disciplinskog postupka.

Tokom suspenzije službeno oružje, značka i službena iskaznica policijskog službenika oduzimaju se i zabranjeno mu je nositi službenu uniformu.

Policijski službenik koji je primio rješenje o suspenziji može izjaviti žalbu na rješenje o suspenziji Policijskom odboru u roku od **tri** dana od dana prijema rješenja.

Direktor uprave policije odnosno ministar može donijeti rješenje o ukidanju suspenzije iz člana 127. stava 2. tačka a) ovog zakona, ako se ocijeni da su prestali razlozi koji štete ugledu Uprave policije, Ministarstva ili interesima službe.

Član 129. Isplata plate tokom suspenzije

Tokom trajanja suspenzije policijski službenik ima pravo na 75% osnovne plaće uvećane za minuli rad, isplaćene u prethodnom mjesecu.

Policijski službenik ima pravo na punu naknadu svoje plate i druga prava po osnovu rada ako se utvrdi da nije odgovoran za težu povredu službene dužnosti niti za počinjenje krivičnog djela.

POGLAVLJE XII – MATERIJALNA ODGOVORNOST

Član 130. Odgovornost policijskog službenika

Policijski službenik je obavezan da Upravi policije nadoknadi materijalnu štetu na imovini koju je prouzrokovao namjerno ili iz kranje nepažnje tokom obavljanja službene dužnosti.

Policijski službenik je obavezan da Upravi policije nadoknadi štetu koju Uprava policije mora nadoknaditi oštećenim građanima i pravnim licima, a koju je, namjerno ili iz kranje nepažnje, prouzrokovao policijski službenik tokom obavljanja službene dužnosti.

Svaki policijski službenik Uprave policije obavezan je, odmah po učinjenju štete, podnijeti izvještaj o pričinjenoj šteti.

Odredbe iz st. 1. do 3. ovog člana primjenjuju se i na materijalnu odgovornost policijskog službenika u Ministarstvu.

Član 131. Utvrđivanje i nadoknada štete

Utvrđivanje štete i njen visina, kao i okolnosti pod kojima je šteta prouzorkovana vrši Komisija za materijalnu štetu koju imenuje rukovodilac uprave policije odnosno ministar.

Direktor uprave policije, odnosno ministar i policijski službenik mogu napraviti pismeni sporazum o iznosu i načinu nadoknade štete.

Na osnovu izvještaja komisije i sporazuma, rukovodilac organa donosi rješenje o nadoknadi štete, iznosu, roku i načinu nadoknade. U skladu sa visinom štete na osnovu zahtjeva policijskog službenika, može se dozvoliti nadoknada štete u ratama. Ako je šteta pričinjena na imovini, na zahtjev policijskog službenika rukovodilac organa može odobriti da šteta bude nadoknađena uspostavom prethodnog stanja na trošak policijskog službenika u određenom roku.

Član 132. Odgovornost Federacije za štetu

U skladu sa zakonom, Federacija je odgovorna za štetu pričinjenu fizičkim i pravnim licima kao rezultat postupanja policijskih službenika u izvršenju ili u vezi sa izvršenjem zadatka Uprave policije odnosno Ministarstva.

Federacija ima pravo zahtijevati od policijskog službenika, za kojeg se utvrdi da je odgovoran za štetu iz stava 1. ovog člana, da nadoknadi iznos isplaćen trećim licima, ako je prouzrokovana šteta posljedica njegove grube nepažnje ili namjere ili neovlašćenih radnji ili postupaka.

POGLAVLJE XIII - PRESTANAK RADNOG ODNOSA

Član 133. Osnove prestanka radnog odnosa

Policijskom službeniku prestaje radni odnos, te automatski gubi status policijskog službenika, u sljedećim slučajevima:

- 1) kada dobrovoljno da otkaz;
- 2) kada dobije ocjenu "ne zadovoljava" na kraju probnog rada;
- 3.. ispunjavanjem zakonskih godina života odnosno navršenjem 40 godina penzijskog staža;
4. kada mjerodavno tijelo penzijskog i invalidskog osiguranja utvrdi trajan gubitak radne sposobnosti danom pravomoćnosti rješenja o utvrđivanju gubitka radne sposobnosti
- 5.. kada dva puta uzastopno dobije negativnu ocjenu za rad;
- 6.. gubitkom državljanstva Bosne i Hercegovine
7. kada se utvrdi da je neopravdano izostao sa posla pet radnih dana uzastopno;
8. zbog prekobrojnosti policijskih službenika
9. kada mu je za krivično djelo izrečena pravosnažna kazna zatvora od šest mjeseci ili teža kazna ili je pravosnažno osuđen na manju kaznu ili uslovnu kaznu a priroda počinjenog krivičnog djela nespojiva je sa obavljanjem policijskih poslova koja će odrediti Vlada Federacije na prijedlog ministra posebnim aktom;
- 10.kada mu je izrečena disciplinska mjera prestanak radnog odnosa;
11. sporazumnim prestankom radnog odnosa;

12. sticanjem državljanstva druge države ako je to u suprotnosti sa zakonima Bosne i Hercegovine;
13. smrti policijskog službenika;
14. kada se prijavi kao kandidat za izbornu funkciju ili od trenutka kada je imenovan na položaj unutar bilo kojeg tijela vlasti u Bosni i Hercegovini, a nije dao otkaz.

Član 134. Obaveza razduženja službenih sredstava

Policijski službenik kojem je prestao radni odnos u Upravi policije ili Ministarstvu obavezan je razdužiti sva sredstva, uređaje i opremu koju je zadužio u roku od sedam dana od dana prestanka radnog odnosa.

Policijski službenik je obavezan da na dan prestanka radnog odnosa u Upravi policije ili Ministarstvu vrati službeno oružje i iskaznica i zabranjeno mu je da nositi službenu uniformu.

POGLAVLJE XIV - POLICIJSKI ODBOR

Član 135. Uspostavljanje i uloga Policijskog odbora

Vlada Federacije na prijedlog ministra imenuje Policijski odbor, kao drugostepeno tijelo za rješavanje žalbi iz člana 136. ovog zakona.

Policijski odbor čine tri člana i tri zamjenika od čega su četiri policijski službenici sa najmanjim činom samostalni inspektor i dva državna službenika iz Ministarstva. Zamjenici učestvuju u radu Policijskog odbora kada član Policijskog odbora nije u mogućnosti učestvovati u radu Policijskog odbora.

Najmanje dva člana Policijskog odbora i dva zamjenika moraju biti diplomirani pravnici.

Mandat članova Policijskog odbora traje tri godine bez mogućnosti imenovanja **uzastopnog** drugog mandata.

Član Policijskog odbora mora biti nezavisan u svome radu.

Vlada Federacije može razrješiti člana Policijskog odbora iz razloga utvrđenih u propisu iz stava 136. stav 7. ovog zakona.

Član 136. Nadležnost Policijskog odbora

Policijski odbor odlučuje po žalbama koje se izjave na rješenja direktora uprave policije, ministra, Disciplinske komisije, Komisije za materijalnu štetu i druge

komisije predviđene ovim zakonom za koje je predviđeno pravo žalbe Policijskom odboru.

Policijski odbor odlučuje i u slučajevima kada tijela iz stava 1. ovog člana u roku ne odluče po zahtjevu policijskog službenika.

Policijski odbor odlučuje po žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Žalba podnesena Policijskom odboru odgađa izvršenje rješenja, osim žalbe koja je izjavljena na rješenje o suspenziji policijskog službenika.

Odluke Policijskog odbora su konačne i obavezujuće i podliježu preispitivanju putem spora kod nadležnog suda koji se pokreće u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Policijski odbor donosi odluke kojima žalba može biti odbačena, odbijena, poništена i predmet vraćen na ponovni postupak i u meritumu rješiti žalbu .

Vlada Federacije na prijedlog ministra svojim propisom utvrđuje postupak i način rada Policijskog odbora.

Rad Policijskog odbora vrši se po pravilima Zakona o upravnom postupku osim u onim pitanja koja su drugačije uređena ovim zakonom.

POGLAVLJE XV- KAZNENE ODREDBE

Član 135.

Član 136.

POGLAVLJE XVII-PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 137. Propisi Vlade Federacije

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vlada Federacije će usvojiti propise:

- 1) oblik, službene policijske iskaznice i značke koja mora biti jasno prepoznatljiva javnosti kao policijska oznaka (član 6. stav 4.);
- 2) o izgledu jedinstvene policijske uniforme svih policijskih snaga u Federaciji (član 6. stav 5.);
- 3) o tekstu zakletve (član 69. stav 4.);
- 4) o uslovima i proceduri koja se provodi u slučaju prekobrojnosti policijskih službenika (član 76. stav 7.)
- 5) o sadržaju i izgledu činova policijskih službenika i postupak dodjeljivanja i oduzimanja činova policijskih službenika (član 80. stav 4.) ;
- 6) o postupku i načinu rada Policijskog odbora (član 136. stav 7.)

Član 138. Propisi ministra

(1) U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona, ministar će na prijedlog direktora federalne uprave policije donijeti propise:

- 1) posebne policijske uniforme (konjička, uniforma za kadete, ljetna bijela uniforma, uniforma za pripadnike Helikopterske jedinice i sl.), kao i dopunske dijelove policijske uniforme za obavljanje poslova i zadataka u specifičnim geografskim i klimatskim uvjetima posebnim policijskim uniformama i dopunskim dijelovima policijske uniforme za obavljanje poslova i zadataka u specifičnim geografskim i klimatskim uvjetima (član 6. stav 7.)
- 2) o transportu, skladištenju i zaduživanju moraju biti popraćene posebnim mjerama sigurnosti, koje će propisati ministar na prijedlog direktora uprave policije (član 6. stav 8.);
- 3) o načinu držanja i nošenja oružja i municije (član 7.);
- 4) o utvrđivanja identiteta poznatog ili nepoznatog izvršioca krivičnog djela, putem DNK-analizom (član 14. stav 4.)
- 5) o oglašavanju i unosom podataka o potragama za licima i stvarima (član 18. stav 4.)
- 6) o naknadi štete vlasniku ili korisniku vozila ili komunikacijskog sredstva koje je korištenio policijski službenik tokom potjere ili lišenje slobode ili u drugim slučajevima (član 26. stav 3.);
- 7) način i postupak upotrebe i pravdanja sile (član 29. stav 5.);
- 8) o sadržaju i načinu vođenja evidencija (član 42.)
- 9) **o kriterijima i proceduri o periodičnom zdravstvenom i vandrenom pregledu opće i posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanju poslova i zadataka policijskih službenika i ustanove koje će vršiti zdravstvene preglede (član 45. stav 4);**

- 10) o postupku provođenja javnog konkursa i način rada komisija za izbor, kao i način rasporeda testiranja i sistema bodovanja kandidata te rokove provođenja testiranja i bodovanja (član 60.)**
- 11) o sadržaju, obliku i način sprovođenja stručnog usavršavanja (član 68. stav 3.)
- 12) o sadržaju i obliku ugovora o radu (član 69. stav 2.);
- 13) o proceduri o internom premještaju policijskih službenika (član 72. stav 7.);
- 14) o proceduri za unapređenje policijskih službenika (član 85. stav 1.);
- 15) o postupku i kriterijima ocjeni rada policijskog službenika (član 92. stav 6.);
- 16) o pokretanju i vođenju disciplinskog postupka (član 126.);
- 17) o nagradama.

Član 139. Propisi rukovodioca

U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona, direktor uprave policije će donijeti propise o sljedećem:

- 1) o etičkom kodeksu policijskih službenika (član 44. stav 8.)**
- 2) o trajanju, nastavni plan i program osnove obuke i obaveze i odgovornosti kadeta u toku obuke (član 66. stav 2.)**

Član 140. Zasnivanje radnog odnosa za policijske službenike koji su raspoređeni eksternim premještajima

Policijski službenici koji su na dan stupanja na snagu ovog zakona zatekli u policijskom organu i Ministarstvu na osnovu privremenog eksternog premještaja mogu zasnovati radni odnos na neodređeno vrijeme u policijskom organu ili Ministarstvu na zahtjev policijskog službenika i uz saglasnost rukovodioca policijskog organa ili ministra u zavisnosti u kojem je organu bio raspoređen po osnovu privremenog eksternog premještaja.

Član 141. Prestanak važenja zakona

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o policijskim službenicima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 7/05, 70/08 i 44/11).

Član 142. Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".